

LIETUVA TARP NATO VALSTYBIŲ PAGALIAU PASIJUTO SUPRASTA DĖL RUSIJOS

Varšuva, liepos 9 d. (ELTA). Lietuva tarp NATO valstybių pagaliau pasijuto suprasta dėl Rusijos, nors Aljansas vis dar jaučia pareigą paaiškinti, kad jo priimti sprendimai dėl atgrasymo ir gynybos yra teisėti ir nepažeidžia 1997 metų susitarimo su Rusija nedislokuoti NATO bazių arti Rusijos sienų.

„Jeigu prieš 3-4 metus, kai mes kalbėdavome apie potencialias grėsmes, į mus daug kas žiūrėdavo nustebejęs, iš dalies netikėjęs, manė, kad mes per daug jautrūs arba tiesiog linguistai reaguojame į kaimyną, tai dabar Putinas pasistengė įtikinti visus. Todėl labai džiaugiasi, kad taip vieningai ir taip aiškiai visos šalys suprantą, kaip dabar elgiasi Rusija, ką daro Ukrainoje, pasaulyje, ką daro prie mūsų sienų”, - sakė Prezidentė Dalia Grybauskaitė penktadienį po to, kai ketvirtadienį per Varšuvos viršūnių susitikimo vakarienę vadovai diskutavo apie Rusiją.

Pasak šalies vadovės, Aljanso sprendimai suteikia Lietuvai vienybės ir pasitikėjimo. „Būtent dabar, kai esame priėmę tokius sprendimus, galime nebijoti ir laisviau žiūrėti į dialogą, kontaktų atnaujinimą, kurie jokių būdu negali pakeisti atgrasymo ir saugumo priemonių stiprinimo, o turi eiti kaip papildoma priemonė, kad visiškai neužsidarytume ir jokios geležinės naujos uždangos neatsirastų Europoje”, - sakė D. Grybauskaitė.

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo Varšuvos viršūnių susitikime. *Roberto Dačkaus (LR Prezidento kanceliarija) nuotr.*

Prezidentė sakė „gana laisvai” žiūrinti į rengiamą NATO ir Rusijos tarybos susitikimą.

„Išklausysime pozicijas, jeigu bus konstruktyvūs pasiūlymai, be jokios abejonės, esame pasirengę konstruktyviai kalbėtis, bet ne mūsų saugumo mažinimo sąskaita”, - sakė D. Grybauskaitė.

Pasak šalies vadovės, NATO vadovai vakarienės metu nekalbėjo apie tai, ar pasiekti sprendimai nepažeidžia NATO ir Rusijos 1997 metų susitarimo.

„Seniai manau, kad išaugsime iš to laikmečio, kada

turėtume krūpčioti nuo to, kaip Rusija reaguos. Mūsų sutarimas pirmą kartą po Šaltojo karo - investuoti į teritorijos gynybą, ir tai yra svarbiausia, o krūpčioti ir reaguoti - tai ne mūsų darbas”, - sakė D. Grybauskaitė.

Vis dėlto NATO savo viršūnių susitikimo dokumente, komunikate, Eltos žiniomis, bus užsiminta apie tai, kad Aljanso ir Rusijos susitarimas nepažeidžiamas.

„Ne taip svarbu, kaip popieriuose parašyta, kartais popieriai yra viešųjų ryšių akcija, kad kažką nuramintų, nes kai

kam žodžiai yra labai svarbu, svarbiausia, kas yra daroma. „De facto” gavome labai gerus sutarimus. Gavome ir atgrasymą, ir papildomas gynybos priemones, ir tai yra svarbiausia”, - sakė D. Grybauskaitė.

NATO šalių vadovai patvirtino, kad nuo kitų metų Baltijos šalyse ir Lenkijoje bus tarptautiniai besirodantys pajėgų batalionai. Dėl amerikiečių karių kuopos likimo Lietuvoje po kitų metų dar sprendžiama.

„JAV sprendžia, kaip jos dalyvaus, bet kadangi jos renkasi koncentruoti logistiškai

dideles pajėgas Lenkijoje, kurios yra netoli Lietuvoje, jų galimybė judėti iš vienos ar kitos pusės yra kelių valandų klausimas. Todėl ne taip svarbu, kur, kas, kaip, svarbiausia, kad mūsų regione ir kad pasiryžimas aktyvuoti brigadą ar tas pajėgas, kurios bus, bus daromas dvišaliu pagrindu, o ne per NATO sistemą. Tai reiškia, reakcija bus per 24 valandas”, - sakė D. Grybauskaitė.

Taip pat, šalies vadovės teigimu, mūsų regione vyks apie 170 pratybų per metus.

Lenkijoje, be bataliono, įsikurs ir JAV brigada.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO SUSITIKIME - RIMTOS DISKUSIJOS, KULTŪRINĖ PROGRAMA, BENDRAVIMAS

Vilnius, liepos 8 d. (ELTA).

Savaitgalį, liepos 8-10 dienomis, Prienų rajone esančiame Visuomenės harmonizavimo parke vyko trečiasis pasaulio lietuvių jaunimo susitikimas. Šiame verslo, mokslo, politikos ir kultūros festivalyje laukiama kelių tūkstančių dalyvių iš daugiau kaip keturiasdešimties šalių.

Festivalį globojo Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Atidaryme dalyvavo Premjeras Algirdas Butkevičius.

Susitikimą pradėjo Lietuvoje ir pasaulyje garsūs žmonės. Vienas jų - buvęs Ukrainos ekonomikos ministras Aivaras Abromavičius. Tarp pagrindinių pranešėjų buvo ir lietuvių kilmės aktorė Rūta Li (Ruta Lee), Holivude sulaukusi neįtikėtinų sėkmės. Grupės „Antis” vadovas, architektas Algirdas

Kaušpėdas kvietė kurti pergalingą Lietuvą. Ukrainos karo pilotė Nadija Savčenko, kuri neseniai grįžo į tėvynę iš kalinimo Rusijoje, kalbėjo apie laisvės kainą.

Švedijoje gyvenanti žmogaus teisių aktyvistė kurdė Tafa Aka Šarif (Taffan Aka Sharif) pasakojo, ką reiškia būti pabėgėle, o vėliau su Europos Sąjungos ambasadoriumi Maskvoje Vygaudu Ušacku bei neseniai į Lietuvą atvykusia sire Fara Mohamed (Farah Mohammed) diskutavo, kaip įgyvendinama prieglobsčio politika ir pabėgėlių integracija.

Politikos diskusijose taip pat buvo kalbama apie krašto gynybą ir visuomenės pilietiškumą.

Kultūros diskusijų programoje dalyvavo dainininkas, žurnalistas Marijonas Mikutavičius, dainininkė Justė

Arlauskaitė-Jazzu, aktorius Gytis Ivanauskas, dainininkė Jurga Šeduikytė, režisierė Giedrė Žickytė. Susitikimo programoje vyko ir forumas „Nuo Medvėgalio iki Himalajų. Lietuvių dvasiniai takai”.

Atskiroje erdvėje vyko susitikimai su sportininkais Benediktu Vanagu, Daina Gudžinevičiūte, Edvinu Krungolcu. Naujasis Lietuvos futbolo federacijos prezidentas Edvinas Eimontas kvietė diskutuoti apie šios sporto šakos padėtį Lietuvoje.

Festivalio metu veikė dvi dešimtys kūrybinių ir technologinių dirbtuvių. Po diskusijų susitikimo dalyviai galėjo atsipalaiduoti sportuodami. Tiems, kam norėjosi ramesnio laisvalaikio - filmų peržiūros, muzikos atlikėjų ir grupių pasirodymai. Laukti ryto kvietė naktišokiai.

LIETUVOS AMBASADORE DANIOJE IR ISLANDIJAI SIŪLOMA SKIRTI G. B. DAMUŠIS

LR Vyriausybės posėdyje nutarta Lietuvos ambasadorė Danijoje ir Islandijai teikti Prezidentei skirti diplomatę Gintę Bernadetą Damušis. Šalies vadovei pritarus, ji pareigas pradėtų eiti nuo rugpjūčio 12 d.

G. B. Damušis dirbti diplomatinėje tarnyboje pradėjo 1992 metais – ėjo Lietuvos misijos Jungtinėse Tautose Niujorke patarėjos pareigas. 1996–1998 metais vadovavo Lietuvos delegacijai Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje (ESBO), buvo ambasados Austrijoje patarėja. 1998–1999 m. – Lietuvos atstovė prie Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutarties organizacijos (CTBTO).

1998–2001 metais G. B. Damušis ėjo Lietuvos ambasadorės Austrijoje pareigas, 2001–2005 m. buvo Lietuvos

ambasadorė prie NATO. 2005–2008 metais diplomatė vykdė Užsienio reikalų ministerijos Saugumo politikos departamento ambasadorės ypatingiems pavedimams pareigas, koordinavo Lietuvos paramą ir projektus Afganistane. 2008–2012 m. atstovavo Lietuvai Kanadoje.

2012 metais G. B. Damušis pradėjo dirbti Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamente, vėliau, nuo 2013 iki 2015 metų, vadovavo šiam departamentui.

JAV gimusi G. B. Damušis iki Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aktyviai dalyvavo JAV lietuvių veikloje – buvo Lietuvių informacijos centro Niujorke direktore, BATUN (Baltic Appeal to the United Nations) vicepirmininke, Pasaulio LB visuomeninių reikalų komisijos vicepirmininke. **LRV**

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Tūkstančiai lietuvių visoje šalyje ir užsienyje liepos 6 d. vakarą susibūrę į miestų ir miestelių aikštes giedojo Lietuvos himną, švęsdami Valstybės – Karaliaus Mindaugo karūnavimo – dieną. Kartu giedoti „Tautišką giesmę“ teletiltu susijungė keturios istorinės Lietuvos sostinės – Vilnius, Kaunas, Trakai ir Kernavė. Toną himnui davė Dainų šventėje dalyvaujantis moksleivių choras sostinės Vingio parke. „Tik Baltijos šalys sugeba dainuoti taip masiškai, todėl niekada niekas tokių tautų nugalėti negalės“, – Vingio parke kreipdamasi į choro dalyvių ir žiūrovų minią sakė prezidentė Dalia Grybauskaitė. Minia kauniečių himną giedojo prie Kauno pilies. Kartu giedoti himną liepos 6-ąją lietuviai buriasi nuo 2009 metų. Mindaugas Lietuvos karaliumi buvo vainikuotas 1253 metų liepos 6 dieną. Karūnavimas užbaigė valstybės susikūrimą, Lietuvą pripažino to meto pasaulis. Liepos 6-oji valstybės švente paskelbta 1990 metais, Lietuvai atkūrus nepriklausomybę po sovietų okupacijos.

Lietuvoje 2015-aisiais bendras gyventojų skaičius mažėjo sparčiausiai iš visų Europos Sąjungos (ES) valstybių, skelbia „Eurostat“. Europos statistikos agentūros duomenimis, Lietuvoje 2016-ųjų sausio 1-ąją buvo 2 mln. 888,6 tūkst. gyventojų – lyginant su 2015-ųjų sausiu, gyventojų sumažėjo 32,7 tūkstančio. Pagal rodiklį, tenkantį tūkstančiui gyventojų, jų per metus sumažėjo 11,3 – tai yra didžiausias gyventojų mažėjimas tarp visų ES valstybių.

Šakių rajono taryba nusprendė, jog vienkartinė 200 eurų pašalpa iš savivaldybės biudžeto nuo kitų metų gali būti skiriama kiekvienam gimusiam vaikui, rašo dienraštis „Lietuvos žinios“. Skaičiuojama, kad per metus vienkartinėms kūdikio gimimo pašalpoms prireiks iki 60 tūkst. eurų, nes naujagimių skaičius per metus Šakių rajone neviršija trijų šimtų. Lėšų vienkartinėms išmokoms už vaikus tikimasi rasti taupant socialinei paramai skirtus pinigus. Į kūdikio gimimo pašalpas negalės pretenduoti emigrantai ir kitose šalies savivaldybėse gyvenančios, bet iki šiol vis dar Šakių rajone registruotos šeimos.

Kaliniai nebegalės kameroje naudotis naujais stacionariais kompiuteriais, nusprendė teisingumo ministras Juozas Bernatonis. Pasak jo, neleisti kaliniams turėti stacionarių kompiuterių nuspręsta, nes jie yra dideli ir jų korpusuose įmanoma paslėpti neleistinus kameroje turėti daiktus. Lietuva yra viena daugiausiai Europoje kalinių turinti šalis, lyginant pagal gyventojų skaičiaus dalį. Tarptautinio įkalinimo studijų centro duomenimis, Lietuva pagal kalinių skaičių Europoje užima ketvirtą vietą.

Jei valstybės emigracijos politika iš esmės nepakis, 2060 m. Lietuvoje negyvens nė 2 mln. lietuvių. Ir ši liūdna prognozė realybe virsti gali net ir tuo atveju, jei Lietuvoje gerokai padidėtų gimstamumas. Tai Pasaulio lietuvių jaunimo susitikime sakė Darbo rinkos tyrimų instituto direktorius prof. Boguslavas Gruževskis. Dėl natūralios kaitos, t.y. mažo gimstamumo ir mirčių, per metus šalis praranda maždaug apie 10 tūkst. gyventojų. O dėl emigracijos jų prarandama maždaug po 20 tūkst. Pagrindinės tendencijos nekinta: emigruoja daugiausiai jaunimas iš regionų.

Jaunavedžiai Lietuvoje vis dažniau tuokiasi netradicinėse vietose – ant piliakalnio, stogo, rotušėje, kino teatro salėje, muziejuje ar kitoje neįprastoje vietoje. Pernai tokių vedybų skaičius išaugo beveik du kartus. Daugiausiai tokiose vietose tuokiamasi Vilniuje, Druskininkuose ir Klaipėdoje. Santuoka gali būti registruojama savivaldybės nurodytose gražiose vietovėse, pilyse ar viešbučiuose arba pačių jaunavedžių pasirinktose vietose, jei tai neprieštaruja viešajai tvarkai ir nekelia pavojaus sveikatai. Lietuvoje ne civilinės metrikacijos biuruose ar bažnyčiose tuoktis leidžiama nuo 2009-ųjų.

Lietuvos apeliacinis teismas liepos 8 d. paskelbė atmetantis skundus buvusio KGB darbuotojo 82 metų Iljos Vorobjovo byloje, kur jis kaltinamas genocidu dėl dalyvavimo 1956 metais sulaikant partizanų vadą Adolfą Ramanauską-Vanagą. I. Vorobjovas apeliacinės instancijos teismo prašė jį išteisinti, tuo metu prokuratūra prašė jam paskirti realią septynerių metų laisvės atėmimo bausmę. Su sovietų okupacija Lietuvoje pokario metais kovojo apie 50 tūkst. partizanų, dar vadintų „miško broliais“. Sovietų diktatoriaus Josifo Stalino valdymo metais pokariu žuvo daugiau kaip 21 tūkst. rezistentų, jų šeimų narių ir rėmėjų. 1956 metais suimtas vienas iš paskutinių partizanų vadų, buvęs mokytojas A. Ramanauskas – Vanagas buvo nepaprastai žiauriai kankintas ir kitais metais sušaudytas.

Pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV Prezidentas Barakas Obama (Barack Obama) ir NATO generalinis sekretorius Jensas Stoltenbergas (Jens Stoltenberg) NATO viršūnių susitikime Varšuvoje. *NATO*

JAV GINS EUROPA

Jungtinių Valstijų įsipareigojimas užtikrinti Europos saugumą niekada nepasikeis, nepaisant terorizmo, Rusijos grėsmės, migracijos krizės ar britų sprendimo palikti Europos Sąjungą, po kurio pradėti kelti klausimai dėl Europos ateities, sako JAV prezidentas Barackas Obama.

„Šiuo sudėtingu metu noriu pasinaudoti proga aiškiai pasakyti, kas niekada nepasikeis: tai tvirtas Jungtinių Valstijų įsipareigojimas Europos saugumui, mūsų transatlantiniam

ryšiui, mūsų bendrai gynybai“, – žurnalistams Varšuvoje šeštadienį sakė B.Obama po NATO viršūnių susitikimo.

„Gerais laikais ar blogais – jūs visada galite pasitikėti Jungtinėmis Valstijomis“, – pridūrė jis.

JAV vadovaus Lenkijoje kuriamam tarptautiniam batalionui, kuris bus dislokuotas kitais metais kartu su batalionais Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Taip pat, Vidurio ir Rytų Europai nerimaujant dėl Rusijos grėsmės, Jungtinės

Valstijos dislokuos čia trečią brigadą.

Visa tai yra reikšmingiausias kolektyvinės gynybos sustiprinimas nuo Šaltojo karo pabaigos, sakė B. Obama.

„NATO siunčia aiškų žinią, kad mes ginsime kiekvieną sąjungininę“, – teigė JAV prezidentas.

Rusija žada atsakyti į papildomus NATO pajėgumus Vidurio ir Rytų Europoje, Karaliaučiaus krašte dislokuodama „Iskander“ raketas ir sukurdamą tris divizijas šalies pietvakariuose. *LRT*

NATO IR GRUZIJOS TARYBOS POSĖDYJE - STIPRI PARAMA TOLESNEI GRUZIJOS EUROATLANTINEI INTEGRACIJAI

Varšuva/Vilnius, liepos 9 d. (ELTA). Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius dalyvavo NATO ir Gruzijos tarybos posėdyje, kuris vyko Varšuvos NATO viršūnių susitikimo metu. Ministras pabrėžė Gruzijos reikšmingą indėlį prisidedant prie tarptautinių operacijų ir šalies pažangą įgyvendinant gynybos reformas.

„Gruzija 2008 metais su ginklu rankose gynė savo laisvę ir suverenitetą nuo išorės agresoriaus. Turime pripažinti, kad šios pamokos

Vakaruose nebuvo išmoktos“, – L. Linkevičius cituojamas Užsienio reikalų ministerijos pranešime.

Ministro teigimu, šiandien Gruzija yra viena aktyviausių NATO vadovaujamos operacijos Afganistane dalyvių. „Tvirtai galime teigti, kad Gruzija jau dabar veikia kaip tikra ir vertinga NATO sąjungininė“, – teigė L. Linkevičius.

Lietuvos ministras pažymėjo, kad Gruzija atliko ir toliau vykdo ambicingas reformas gynybos sektoriuje.

„Gruzija turi visus reikiamus instrumentus rengtis narystei Aljanse. Dabar svarbu juos tinkamai išnaudoti, toliau vykdyti politines reformas ir tęsti tokį kursą po rudenį įvyksiančių rinkimų“, – sakė ministras.

L. Linkevičius teigė, kad numatyti Gruzijos parlamento rinkimai bus svarbus žingsnis konsoliduojant šios šalies demokratiją ir įsitvirtinant Vakarų vertybes išpažįstančioje euroatlantinėje bendruomenėje.

JAV KEIČIA PLANUS DĖL PAJĖGŲ IŠVEDIMO IŠ AFGANISTANO

Vašingtonas, liepos 7 d. (ELTA). JAV vėl atideda savo pajėgų išvedimą iš Afganistano. Prezidentas Barackas Obama (Barack Obama) trečiadienį pareiškė, jog Talibano kovotojai „ir toliau kelia grėsmę“, o afganų daliniai dar nėra pakankamai stiprūs. Remiantis pakoreguotais planais, 8 400 karių liks Afganistane iki B. Obamos kadencijos pabaigos 2017 metų sausį, praneša agentūra dpa.

Iki šiol buvo planuota, kad JAV karių skaičius iki metų galo mažės iki 5 500 kareivių. Pasak B. Obamos, ši korekcija leis jo įpėdiniui „reikiamai

OFICIALIAI PASKELBTA APIE TŪKSTANČIO JAV KARIŠKIŲ DISLOKAVIMĄ LENKIJJOJE

Varšuva, liepos 8 d. (ELTA). Jungtinės Valstijos dislokuos Lenkijoje tūkstantį savo kariškių. Kaip praneša AFP, tai penktadienį

lanksčiai reaguoti į terorizmo grėsmę”.

Planai dėl dalinių išvedimo pastaraisiais metais buvo keliskart keisti. JAV karių užduotis Afganistane yra apmokyti afganų pajėgas ir paremti antiteroristines operacijas prieš „Al Qaeda” ir „Islamo valstybę” (IS).

Afganistane vis dar dislokuota apie 13 000 užsienio karių. Talibanas teigia atnaujinsiantis derybas su vyriausybe Kabule tada, kai šalį paliks užsienio pajėgos.

nį Varšuvoje pareiškė JAV prezidentas Barackas Obama (Barack Obama) po susitikimo su Lenkijos prezidentu Andžejumi Duda (Andrzej Duda).

„Jungtinės Valstijos dislokuos maždaug tūkstančio Amerikos kariškių batalioną čia, Lenkijoje, šalia lenkų kariškių“, – cituoja naujienų agentūra Baltųjų rūmų vadovo žodžius.

Manoma, kad Varšuvoje prasidedančiame NATO viršūnių susitikime 28 Aljanso šalių lyderiai paskelbs apie keturių daugianacionalinių batalionų sudarymą Lenkijoje ir Baltijos šalyse. Šių pajėgų dislokavimas turėtų prasidėti 2017 metų sausį.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

RUSŲ SIRGALIAI EUROPOS FUTBOLO ČEMPIONATE IR „BREXITE“

Kai girdi Jungtinės Karalystės politikų - „euroskeptikų“ kalbas apie būsimą Didžiosios Britanijos suklestėjimą, jei šalis pasitrauks iš ES, suabejoji, ar jie gerai susigaušo geopolitinėje pasaulio situacijoje, ar jie suvokia, kas įvyko 2014 metais Kryme? Todėl juokinga klausyti jų šnekų apie tai, kad pinigų, kuriuos britai skiria ES biudžetui, bus galima panaudoti savo reikmėms, kad bus galima kontroliuoti savo šalies sienas, kad „viską spręs Londonas, o ne Briuselis“... Taip ir norisi ištarti: mere Borisai Džonsonai, ne Londonas spręs Anglijos reikalus, bet... Maskva. Netikite? Jos prezidentas Vladimiras Putinas visam pasauliui yra pareiškęs, kad pasaulis privalo būti dvipolis: JAV ir Rusija. Didžioji Britanija, kaip geopolitinis pasaulio veikėjas, toje V.Putino kalboje neminima. Na, o apie britų sugebėjimus kontroliuoti savo sienas galima spręsti iš Aleksandro Litvinenkos likimo (2006 m. Rusijos spec. tarnybos agentų nužudytas Londone, - *red.*). Galų gale, jei dar ir šių faktų nepakanka, prisiminkime Europos futbolo varžybų įvykius, kai Lilyje ir Marselyje anglų futbolo fanai buvo sumušti gerai organizuotų rusų smogikų būrių. Būtent smogikų, o ne futbolo aistruolių, ką, beje, netrukus (nors ir pavėluotai) pastebėjo specialiosios Vakarų tarnybos. Vienas iš anglų futbolo aistruolių, kuriam rusai gatvėje suspardė galvą, padarė „brexite“ į aną pasaulį, taip sumokėdamas brangiausią kainą už savo politikų naivumą. Tai buvo ženklas, tik ar jį suprato britai? Tačiau visi pamatėme dar vieną „žaliųjų žmogeliukų“ variantą, šįkart – futbolo „aistruolių“ vaidmenyje.

Laimė, ne visi britų politikai tokie naivūs – kaip rašo „*The Guardian*“, D. Britanijos vyriausybėje yra manančių (matyt, turi pagrindo?), kad rusų „chuliganų“ veiksmai per Europos futbolo čempionatą Prancūzijoje gali būti sankcionuojami Kremliaus. Mat didelė dalis rusų, dalyvavusių neramumuose Marselyje ir Lilyje bei gerai koordinuotose atakose prieš anglų ir kitų šalių futbolo fanus, gali būti Rusijos jėgos struktūrų atstovai, o jų veiksmai – hibridinio karo dalis. Britų vyriausybės ekspertai nuogaustauja, kad Rusijos vadovybės sumanymo esmė yra noras pademonstruoti jėgą prieš europiečius, o kartu – ir savo piliečiams įteigti, jog visas pasaulis nusiteitęs prieš rusus negatyviai.

Gali kilti klausimas, kas suteikia pagrindo taip teigti? Laikraščio šaltinis iš britų vyriausybės teigia, kad norint išsiaiškinti, kas tie dalyvavusieji neramumuose, buvo panagrinėti socialiniai tinklai („*facebook*“ ir pan.). Anot jo, labai sunku įrodyti, kad Kremlius tiesiogiai susijęs su neramumais, tačiau panagrinėjus soc. tinklus paaiškėjo, kad kai kas iš rusų, sukėlusių muštynes Lilyje ir Marselyje, yra jėgos struktūrų darbuotojai, o jų veiksmai panašūs į hibridinio karo, pradėto V.Putino, tąsą. Dar laikraštis rašo, kad britų policijos futbolo čempionate „Euro-2016“ atstovas Markas Robertas pranešė, jog rusų atakos prieš kitus futbolo fanus buvo taip gerai organizuotos ir koordinuojamos, kokių jam nėra tekę regėti, nors jis jau daugiau nei 10 metų specializuojasi būtent futbolo fanų keliamų neramumų srityje. Policijos pareigūnai matė 150 „ekipuotų“ rusų futbolo fanų, kurie buvo su kaukėmis, pirštinėmis be galiukų (tai būtinai spec. kario ekipuotės dalis, - *red.*), vienodomis skarelėmis (skiriamasis ženklas, – *red.*).

DEGUTO ŠAUKŠTAS 2016 METŲ MOKSLEIVIŲ DAINŲ ŠVENTĖS REPERTUARO PYNĖJE

Nuaidėjo moksleivių dainų šventės „TU MUMS - VIENA“ paskutiniai akordai. Į šią nuostabią šventę teko eiti ir grįžti iš Vingio parko pontoniniu tiltu, kuriuo ėjo įvairiaspalve apranga apsirengusių gausybė šventės dalyvių ir žiūrovų. Nuo sunkaus svorio metaliniu garsu virpėjo tilto tvirtinimo atotampos, lyg pritardamos savo keistais muzikos garsais į šventę einantiems žmonėms. Moksleivių ir žiūrovų neišgašdino ir oro prognozės. Į šventę rinkomės šiek tiek anksčiau. Kas minutę dalyvių, žiūrovų gausėjo, kol visa estrada pasipuošė įvairių aprangų spalvomis, kepuraitėmis ir gėlių vainikėliais. Dainų šventė prasidėjo, iškilo šventinė vėliava, aukštai suliepsnojo ugnis. Nepaisant blogo oro ir pradėjusio krapnoti lietaus, visi buvome pasiryžę išklausyti dainų šventės repertuaro ir kartu su visais pasaulio lietuviais 21 valandą sugiedoti Lietuvos himną.

Šventės repertuaras prasidėjo lietuvio širdžiai miela „Lietuviais esame mes gimę“ daina. Vėliau aidėjo Lietuvos tarmiškos dainos ir šventės prologas baigėsi antruoju Lietuvos himnu „Lietuva brangi“. Antroje dalyje „Mus mažus užauginai“ gražiomis dainomis sužavėjo jaunū-

čių chorai. Jų buvo penkios ir visos buvo palydimos žiūrovų plojimų. Žiūrovai taip pat plojo profesionaliai atliktai dainai „Tau, mano mamyte“ Kosto Kubilinsko žodžiais. Čia ir buvo deguto šaukštas, nepagarbos kovotojams, Tėvynei paaukojusiems savo gyvybes už jos laisvę, atspindys. Kodėl į tokios didelės jaunimo, visos Lietuvos šventę buvo parinkta šio poeto daina? Nemanau, kad dainų repertuaro sudarytojai, Švietimo ir Kultūros ministerijų atsakingi pareigūnai nežinojo apie minimo poeto „nuopelnus“. Kostas Kubilinskas sovietinio saugumo buvo užverbuotas, jam į pagalbą saugumas pasitelkė taip pat poetinės sielos iš to paties krašto kilusį Algirdą Skinkį, kurie įgijo partizanų pasitikėjimą ir tapo jų ryšininkais, gavo slapyvardžius. Pagal sovietinio saugumo pulkininko Iljos Pučkajaus užduotį jie turėjo ištyrinėti partizanų buveines, nustatyti juose esančius partizanus, turint tikslą juos sunaikinti. Tai abu ir atliko. 1949 m. kovo 7 dieną, kai visi partizanai buvo gavę užduotis ir išvyko į kitus objektus, o bunkeryje liko su jais tik Dainavos apygardos vadas karininkas, literatas Benediktas Labėnas-Kariūnas, niekšai ėmėsi išdavystės. Kai vadas

užmigo, K.Kubilinskas nelaukė, šaltakraujiškai nušovė miegantį Kariūną, Skinkys paleido, pagal duotą instruktažą, dar kontrolinį šūvį. Po šio kruvino darbo abu nuskubėjo, pasiekė saugumo būstinę ir atvedė gausų būrį sovietinių karių ir strībų prie partizanų slėptuvių. Netikėtai užklupti 15 partizanų žuvo. Tarp jų žuvo rusų karinio garnizono ir strībų siaubas, laimėjęs daugelį mūsų Kazimieraičio apygardos vadas, legenda tapęs narsusis Vaclovas Voveris-Žaibas. Kaip rašė partizanų spauda, tokios niekšybės ir velniškos išdavystės dar nebuvo partizanų istorijoje. Judas, išdavęs Kristų, šiuo atveju buvo smarkiai pralenktas. Beje, Kubilinskas buvo pamalonintas žadėtais Judo pinigais – 7300 rublių. Jų abiejų kaip ir Judo likimas liūdnas: A.Skinkys nusižudė, o K.Kubilinskas, išsiųstas saugumo į sanatoriją, prasižėręs mirė neaiškiomis aplinkybėmis. Keista, kad praslinkus 67 metams po tragiškų įvykių moksleivių dainų šventėje suskamba Lietuvos „judo-poeto“ daina, kurią dainuoja 8000 jaunų širdžių. K. Kubilinskas nenuspelnė, kad jo eilės būtų mokyklų vadovėliuose, nes jis buvo išdavikas ir laisvės duobkasys, pats asmeniškai nušaudamas savo kolegą literatą ir išduodamas mirčiai 15 partizanų. Nejaugi nebuvo tarp visų organizavusių šią gražią šventę nei vieno asmens, paprotinusio neįtraukti į šventės repertuarą minimo vargšo poeto, pardavusio savo Tėvynę, eilių? Deja, dar kai kurie mano, kad K.Kubilinsko kaip žmogaus tragiška istorija moko mąstyti ir atleisti, bet tai jokių būdu nepriimtina, ypač tokios didelės moksleivių šventės repertuaro programoje. Moksleiviai ir žiūrovai, nežinantys šios tragiškos istorijos, buvo apgauti.

Laikas visiems organizuojantiems tokias šventes gerai apmąstyti ir grąžinti Lietuvai, ypač jaunimui, istorinę atmintį. Pagrindinis moksleivių šventės šūkis TU MUMS VIENA, tad suprantu, - tai LIETUVA ir ji negali būti dar kita – nei LTSR, nei SSSR.

Tikimės, kad ateityje bus išvengta tokių klaidų, suskambės tokiose šventėse talentingų poetų - partizanų Broniaus Krivicko, Dianos Glemžaitės ir kitų, paaukojusių savo gyvybes už Tėvynės laisvę, dainos.

Laisvės kovų dalyvis **Jonas Burokas**

Priminsime įvykių eigą. Birželio 11 d. Marselyje, dar prieš pasidedant rungtynėms tarp Rusijos ir Anglijos komandų, įvyko susidūrimas tarp aistruolių, per kurį nukentėjo apie 30 žmonių, o vienas anglas buvo sumuštas taip, kad medikai konstatavo smegenų mirtį. Vėliau, besibaigiant rungtynėms, apie 30 rusų „fanų“, pralaužusių apsauginių užtvarą, įsiveržė į anglų aistruolių sektorių, kur kilo grumtynės. To jau buvo per daug, ir UEFA sąlygiškai diskvalifikavo Rusijos rinktinę iki turnyro pabaigos – jei dar pasikartos panašus incidentas su rusų aistruoliais, diskvalifikacija įsigalios. Nežinia, kuo būtų pasibaigę, jei birželio 14 d. Prancūzijos pietuose policija nebūtų sulaikiusi autobuso, kuriame važiavo per 40 Rusijos futbolo aistruolių, vadovaujamų Visos Rusijos aistruolių sąjungos vado Aleksandro Šprygino. Jie vyko į Lilį, kur turėjo įvykti Rusijos komandos susitikimas su Slovakijos futbolininkais.

Už neramumus rusams teko atsakyti – 3 rusai buvo nuteisti 1-2 metams kalėjimo, 20 rusų buvo išvyti iš Prancūzijos. Dar du gavo lygtines bausmes. Išsiųstas ir A. Špryginas.

Kaip į rusų futbolo aistruolių nusikaltimus Prancūzijoje reagavo Rusijos prezidentas V.Putinas, paaiškėjo per Sankt Peterburgo tarptautinį ekonomikos forumą: jis pareiškė, jog nesupranta, „kaip 200 mūsų aistruolių subaladojo kelis tūkstančius anglų?“. Žinoma, jis dar pridūrė, jog apgailėstauja dėl to, kad čempionatą „EURO-2016“ temdo skandalai, susiję su futbolo fanais. Pasakė taip, tarsi rusai čia niekuo dėti, o problema – pačių europiečių aistruoliai...

Taigi V.Putinas, siekdamas savo tikslo – viešpatuoti Europoje – nesikuklina net futbolo aistruoliais pasinaudoti. Įdomu, ką jis sugalvos per vasaros olimpinės žaidynės Rio De Žaneire? Žinoma, jeigu į jas vyks rusų sportininkai, nes kol kas atrodo, jog dėl dopingo skandalų (per kuriuos paaiškėjo, kad daugybė Rusijos sportininkų naudoja dopingą) rusų sportininkai gali būti nepageidaujami. Gal bus „Ruexite“, arba, kaip jie patys sako, „Ruvon“?

Kęstutis Šilkūnas

Brangūs pasaulio lietuviai,

pasveikinkime vieni kitus ir Lietuvą –
šiandien mūsų Valstybės diena!

Ji ateina pas mus vainikuota karaliaus Mindaugo vardu, kad
pažvelgtume į save istorijos tėkmėje ir pajaustume ypatingą
ryšį su savo Tėvyne.

Mums reikia jo, kad visada matytume savo kryptį – Lietuva
čia gyvenantiems žmonėms turi būti saugiausia, geriausia
valstybė. Tokį orientyrą verta nešiotis ir mintyse, ir širdyje.

Būkime atsakingi dėl mūsų šalies ateities, dėl jos
likimo ir išlikimo.

Būtent tokie – neabejingi, protu ir širdimi drąsūs žmonės
išsaugojo Lietuvą per tūkstantį metų šioje žemėje prie
Baltijos jūros.

Sveikinu Jus visus Liepos 6-osios progą!

Visiems linkiu šiandien džiaugtis,
švęsti ir mylėti Lietuvą – mūsų valstybę!

Lietuvos Respublikos Prezidentė
Dalia Grybauskaitė

LIETUVA BRANGINA SAVO JAUNĄJĄ
KARTĄ

Prienai, liepos 8 d. (ELTA). Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius, penktadienį dalyvavęs Pasaulio lietuvių jaunimo susitikimo (PLJS) atidaryme pasveikino šio renginio dalyvius ir svečius.

„Kiekvieną kartą susipažinęs su šio pasaulio lietuvių jaunimo sambūrio programa lieku maloniai nustebintas dalykinės programos turiningumo, aptariamų problemų aktualumo, žvilgsnio skvarbumo. Pavyzdžiui, šiuo požiūriu labai svarbios šiaudien rengiamos diskusijos apie dalijimosi ekonomiką arba, kaip ugdyti vaikus profesijoms, kurios dar neegzistuoja, apie tolerancijos kaukes, demografiją ir kitos. Beveik kiekviena tema verta rimtos tarptautinės konferencijos vardo”, - sakė Premjeras jaunimui Visuomenės harmonizavimo parke.

Ministras Pirmininkas teigė, kad jeigu dabar tektų atsakyti į klausimą, ką ši Vyriausybė nuveikė jaunimo politikos srityje, konkrečių faktų ir statistikos užtektų solidžiam pranešimui. Tačiau ir prieš kelerius metus, ir dabar nepraranda aktualumo tokios problemos, kaip emigracija, jaunimo įsidarbinimas, darbo paieška pagal specialybę. Daugelį šių problemų padės spręsti ir priimtas naujasis Darbo kodeksas.

„Tačiau mums reikia ir

nestandartinių sprendimų, turime aktyviau „įdARBinti” iniciatyvas. Todėl labai tikiuosi ir pasaulio lietuvių jaunimo sambūrio idėjų įnašo”, - kalbėjo Premjeras. A. Butkevičius pristatė bendrą iniciatyvą su Lietuvos studentų sąjunga dėl jaunimo praktikų.

Pasak Premjero, darbo patirties stoka yra didelė kliūtis jaunam žmogui susirasti darbą. „Susidaro užburtas ratas: verslas nepriima į darbą, nes jaunuolis neturi patirties, o šis negali įgyti patirties, nes jo niekas nepriima į darbą. Todėl kitą savaitę kartu su Lietuvos studentų sąjunga kreipsimės į Lietuvos verslininkus, valstybines institucijas, organizacijas, įstaigas, ragindami priimti praktikai studentus”, - informavo Ministras Pirmininkas.

Projektas pradedamas su 10 skirtingų verslo ir valstybės įmonių, kurios jau imasi įgyvendinti praktikos programą ir pasidalys savo patirtimi, kaip toliau plėtoti ir tobulinti projektą. Priimanti organizacija bus prašoma jaunam žmogui skirti patyrusį mentorių, kuris pasirūpintų studento priėmimu, adaptacija, integracija ir konkrečiomis užduotimis.

„Taip pat siekiame išjudinti Lietuvoje savanorystės

Varšuva, liepos 8 d. (ELTA). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Varšuvoje dalyvavo NATO viršūnių susitikime, kuriame pagrindinis dėmesys buvo skiriamas Baltijos šalių ir Lenkijos bei Juodosios jūros regiono šalių saugumo užtikrinimui.

NATO šalių vadovai vieningai pripažįsta, kad rytiniame NATO flange Rusija yra pagrindinė grėsmė Aljansui. Reaguojant į agresyvius Rusijos veiksmus sutarta stiprinti atgrasymo pajėgumus visomis sąjungininkų turimomis priemonėmis - nuo įprastinės ginkluotės iki raketinių pajėgumų ir branduolinės gynybos.

Pirmą kartą patvirtintas

procesą, kuris padeda ugdyti žmonių visuomeniškumą, pilietiškumą. Dauguma jūsų turite savanoriavimo patirties, esate aktyvūs žmonės”, - kalbėjo Ministras Pirmininkas ir pakvietė prisijungti prie savanorystės projektų įgyvendinimo ir konkrečiais pavyzdžiais paskatinti jaunimą kelti iniciatyvas, padėti jas įgyvendinti.

Premjeras pabrėžė, kad Lietuva brangina savo jaunąją kartą, jos gebėjimus, protus ir kūrybingumą.

NATO VIRŠŪNIŲ PASITARIME
SPRENDIMAI BALTIJOS REGIONUI

visas kompleksas konkrečių ilgalaikių karinių kolektyvinės gynybos priemonių, kurios padės atgrasyti Rusiją nuo kėsinimosi į Baltijos ir kitas NATO šalis.

„Galime šią dieną pavadinti istorine Lietuvos saugumui. Nuo šiandien mūsų žmonės tikrai gali jaustis ramesni ir saugesni, nes patvirtintas visas arsenalas konkrečių karinių priemonių grėsmėms atgrasyti ir taikai užtikrinti. Iškilus būtinybei galėsime pasitelkti visokeriopą sąjungininkų pagalbą ir pastiprinimą. Pirmą kartą nuo įstojimo į NATO turime garantuotus rimtus ir ilgalaikius karinius pajėgumus”, - Prezidentės spaudos tarnyba pranešime cituoja šalies vadovę.

NATO viršūnių susitikime patvirtinta, kad kiekvienoje Baltijos valstybėje ir Lenkijoje bus dislokuota po 1000 karių daugianacionalinį sąjungininkų batalioną, kuriuos formuos JAV, Vokietija, Jungtinė Karalystė ir Kanada. Lietuvoje bataliono formavimui vadovaus Vokietija, savo pajėgomis prie jo prisidės Beniliukso šalys, Norvegija ir Prancūzija. Latvijos bataliono formavimui vadovaus Kanada, Estijos - Jungtinė Karalystė, Lenkijos - JAV.

Lenkijoje bus dislokuotas ir brigados dydžio (3-4 tūkst. karių) sunkiosios karinės technikos karinis junginys, kad esant būtinybei bet kurią regiono šalį operatyviai pasiektų pastiprinimas.

Taip pat NATO viršūnių susitikime patvirtintos priemonės, kurios apsaugos Baltijos šalis nuo galimos karinės izoliacijos ir NATO pastiprinimo atėjimo blokados. Šios priemonės įtrauktos į NATO gynybos planus ir bus patikrintos per simuliacijas pratybose.

Sutarta ir dėl NATO gynybos planų atnaujinimo pagal realius grėsmių scenarijus ir nuolatinio jų testavimo intensyviose pratybose. Taip pat užsitikrintas greitesnis Aljanso sprendimų priėmimo mechanizmas - nuo šiol sprendimus dėl greitojo reagavimo pajėgų panaudojimo priims NATO karinių pajėgų vadas Europoje, o ne Šiaurės Atlanto Taryba.

Lietuvos ir kitų NATO valstybių saugumui taip pat labai svarbūs susitarimai dėl raketinės gynybos sistemų Rumunijoje ir Lenkijoje naudojimo viso Aljanso saugumui bei dėl išankstinės karinės įrangos dislokavimo vietų Rytų flange, taip pat ir Lietuvoje.

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuva šiemet pateko į geriausiai gynybą finansuojančių NATO šalių dešimtuką, lyginant su ekonomikos dydžiu, rodo pirmadienį Aljanso paskelbti duomenys. Pagal krašto apsaugos finansavimą Lietuva užėmė devintą vietą iš 28 NATO narių. Šalis šiemet gynybai skyrė 1,49 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP). Pernai Lietuva tokiame sąraše užėmė 19 vietą. Latvija šiemet gynybai skyrė 1,45 proc. BVP ir užėmė 11 vietą. Į pirmąjį penketuką pagal finansavimą gynybai pateko Jungtinės Valstijos (3,61 proc. BVP), Graikija (2,38 proc.), Jungtinė Karalystė (2,21 proc.), Estija (2,16 proc.) ir Lenkija (2 proc.).

Lietuva ilgą laiką atsiliko nuo NATO sąjungininkų pagal išlaidas gynybai, bet pastaraisiais metais ėmė sparčiai didinti finansavimą, reaguodama į Rusijos veiksmus Ukrainoje ir karinį aktyvumą Baltijos jūros regione. Šiais metais Lietuvos krašto apsaugos biudžetas siekia 575 mln. eurų. Vyriausybė planuoja 2 proc. nuo BVP finansavimą gynybai pasiekti 2018 metais. Padidėjus Rusijos kariniam aktyvumui, 2015 metais pirmą kartą 0,6 proc. išaugo viso Aljanso šalių finansavimas gynybai. 2016 metais NATO gynybos finansavimas augo 3 proc.

Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė liepos 7 d. paragino Britanijos lietuvius „kovoti už savo teises“, padažnęjus pranešimų apie patyčias ir išpuolius po referendumo trauktis iš Europos Sąjungos (ES). „Norėčiau pasakyti, kad lietuviai turi kovoti už savo teises“, – žiniasklaidai sakė D. Grybauskaitė. Lietuvos prezidentė sakė pastarajame ES viršūnių susitikime Briuselyje su Britanijos premjeru Davidu Cameronu asmeniškai aptarusi išpuolius prieš imigrantus. Ji pabrėžė, kad iki išstojimo Jungtinė Karalystė privalo paisyti ES taisyklių ir tarptautinių sutarčių, kurios draudžia rasizmą ir neapykantos kurstymą.

LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius išsiuntė laišką Jungtinės Karalystės (JK) vidaus reikalų sekretorei Theresai May, kuriame išreiškė nerimą dėl padažnėjusios informacijos apie išpuolius prieš imigrantus po to, kai britai referendume nubalsavo už pasitraukimą iš Europos Sąjungos. Ministras tikisi, kad Britanijos pastangos sustabdyti tokius išpuolius duos rezultatų. Theresa May yra viena iš kelių kandidatų užimti Jungtinės Karalystės ministro pirmininko postą po to, kai iš jo pasitrauks Davidas Cameronas. Žiniasklaida pranešė apie Jungtinėje Karalystėje bendramokslio brito sumuštą dvylikametį lietuvį.

Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos atstovė Vilija Aleknaitė-Abramikienė perrinkta Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Parlamentinės Asamblėjos (PA) viceprezidente. ESBO PA skelbia, kad liepos 5 d. Tbilisyje vykstančios sesijos metu V. Aleknaitė-Abramikienė į šias pareigas išrinkta trejų metų kadencijai, kartu su Azerbaidžano ir Portugalijos atstovais, taip pat vieneriems metams išrinktu viceprezidentu nuo Rumunijos. ESBO PA viceprezidente V. Aleknaitė-Abramikienė trejų metų kadencijai buvo išrinkta 2013 metais, o anksčiau ji buvo pirmojo – Saugumo ir politikos reikalų – komiteto pranešėja.

ESBO PA yra parlamentinis ESBO forumas, jungiantis daugiau kaip 320 parlamentarų iš 56 valstybių. Asamblėja yra parlamentinės demokratijos forumas, kuris stebi rinkimus, stiprina tarptautinį bendradarbiavimą ir teikia rekomendacijas šalių narių vyriausybėms dėl jų įsipareigojimų vykdymo politikos, saugumo, ekonomikos, aplinkos apsaugos ir žmogaus teisių srityse.

Lietuvos valstybės karaliaus Mindaugo karūnavimo diena minima ir kaimyninėje Latvijoje. Pagrindiniai renginiai vyko Agluonoje, kur, kaip manoma, gali būti palaidotas karalius Mindaugas. Pasak istorikų, vienintelis Lietuvos karalius sąmokslininkų buvo nužudytas savo žmonos Mortos gimtinėje – Agluonoje. Čia žuvo ir trys Mindaugo bei Mortos sūnūs. 2015 m. Agluonoje atidengtas paminklas Mindaugui, Mortai bei jų sūnums. Paminklas pastatytas už latvių bei lietuvių suaukotas lėšas. Jis tapo savotišku latvių bei lietuvių tautų draugystės simboliu, prie jo vyksta daug abiem tautom reikšmingų renginių.

Liepos 11 d. LR Užsienio reikalų ministerijoje pristatyta knyga apie Lietuvos narystę Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje 2014–2015 metais. Lietuvių ir anglų kalbomis išleistame leidinyje atspindėtas Lietuvos darbas viename svarbiausių Jungtinių Tautų organų. Be trumpos veiklos apžvalgos ir Lietuvai reikšmingiausių Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos dokumentų, leidinyje pateikti svarbiausi Lietuvos atstovų pasisakymai Ukrainos, Artimųjų Rytų, Afrikos, terorizmo, sankcijų ir kitais aktualiais klausimais.

Lietuvoje dešimtą kartą besilankantys projekto „Europietiška mokykla: Lietuva – sėkmingo pasirinkimo istorija“ dalyviai iš Ukrainos LR užsienio reikalų ministerijoje su Lietuvos diplomatais diskutavo apie Lietuvos patirtį stojant į ES ir NATO, išmoktas pamokas ir atsiveriančias galimybes Ukrainai.

Pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

VARŠUVOS NATO VIRŠŪNIŲ SUSITIKIME PRIIMTI LIETUVAI ISTORIŠKAI SVARBŪS SPRENDIMAI

LR krašto apsaugos ministras Juozas Olekas. *Alfredo Pladžio (KAM) nuotr.*

Liepos 7 d. Krašto apsaugos ministras Juozas Olekas Varšuvoje liepos 8-9 d. dalyvavo NATO viršūnių susitikime. Šio susitikimo metu didžiausias dėmesys buvo skiriamas NATO kolektyvinės gynybos ir atgrasymo sustiprinimui, tolimesniam NATO indėliui į tarptautinės bendruomenės pastangas skleisti stabilumą už euroatlantinės erdvės ribų, kibernetinės gynybos stiprinimui ir glaudesniam NATO ir ES bendradarbiavimui.

NATO išankstinių pajėgų dislokavimas (angl. *Enhanced Forward Presence*) Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Lenkijoje bus įgyvendinamas remiantis vadovaujančios šalies (angl. *framework nation*) principu. Varšuvoje oficialiai paskelbtos keturios valstybės, kurios imsis formuoti tarptautines rotuojamas bataliono dydžio kovines grupes. Lietuvoje dislokuojamam batalionui vadovaus

Vokietija. Planuojama, kad jame bus apie 1000 karių, pirmieji kurių į Lietuvą turėtų atvykti kitų metų pradžioje.

„Kolektyvinė viso Aljanso teritorijos ir jo gyventojų gynyba yra pamatinė NATO misija. Atsižvelgdami į naujausius iššūkius, mes, kartu su kitomis NATO valstybėmis, pilnai įgyvendiname prieš dvejus metus Velse priimtus sprendimus – NATO greitojo reagavimo pajėgos yra padidintos trigubai, o jos aukščiausios parengties priešakinės pajėgos į bet kurią Aljanso šalį gali būti išsiųstos per kelias dienas. Lietuvoje ir dar penkiose valstybėse buvo įkurti NATO pajėgų integravimo vienetai ir man labai džiugu, kad Lietuvoje esantis vienetas yra jau pasiekęs pilną operacinį pajėgumą ir yra pasirengęs pavestų užduočių vykdymui“, – teigia J. Olekas.

Lietuva prisideda ir prie NATO greitojo reagavimo pajėgumų (angl. *NATO Response*

Force, NRF). Šiais metais budėjimą sustiprintose NRF vykdo apie 550 Lietuvos karių. Tai vienas didžiausių Lietuvos indėlių į NATO greito reagavimo pajėgas per visą Lietuvos budėjimų NRF istoriją. 2017 m. ir 2018 m. budėjimams sustiprintose NRF rengiasi apie 300 karių.

„Rūpindamiesi savo teritorijos ir gyventojų saugumu mes neturėtume užmiršti ir mūsų kaimynų, todėl Varšuvoje daug dėmesio skirsime tolimesnei paramai Ukrainai, Gruzijai ir Moldovai. Aljansas susiduria su grėsmėmis ne tik iš Rytų, bet ir Pietų, todėl labai svarbus NATO karinis indėlis prisidedant prie tarptautinės bendruomenės pastangų kurti stabilumą už Aljanso ribų“, – teigia J. Olekas.

Pirmosios susitikimo dienos pabaigoje, visi renginio dalyviai turėjo galimybę susipažinti su naujoje NATO antžeminio stebėjimo (angl. *Alliance Ground Surveillance*) programoje naudojamais bepiločiais orlaiviais ir stebėti jų parodomąjį skrydį. Sutartis dėl NATO antžeminio stebėjimo sistemos sukūrimo buvo pasirašyta 2012 m. Čikagos NATO viršūnių susitikime. Šiuo metu NATO antžeminės stebėjimo sistemos kūrimo programoje dalyvauja 15 NATO šalių, tarp kurių yra ir Lietuva. Vieną iš šios programos užsakymų yra laimėjusi ir Lietuvos įmonė „ELSYS“, kuri kuria šios sistemos programinę įrangą. **LR KAM**

STRASBŪRE DURIS ATVĖRĖ SEPTINTASIS LIETUVOS GARBĖS KONSULATAS PRANCŪZIJOJE

Liepos 6-ąją, minint Valstybės (Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo) dieną, Strasbūre atidarytas septintasis Lietuvos garbės konsulas Prancūzijoje. Lietuvos garbės konsulu paskirtas Elzaso regiono didžiausio laikraščio „Dernières Nouvelles d’Alsace“ („Elzaso naujienos“) generalinis direktorius, regione puikiai žinomas visuomenininkas Francis Hirnas.

Lietuvos ambasadorius Prancūzijoje Dalius Čekuolis renginyje pasidžiaugė Lietuvos konsulinio tinklo plėtra Prancūzijoje, ypač jos šiaurės rytinėje dalyje, kurioje gyvena gausi išeivių iš Lietuvos bendruomenė, studijuoti atvyksta nemažai studentų iš Lietuvos, veikia Europos Sąjungos institucijos, vystomi aktyvūs prekybiniai ir kultūriniai ryšiai.

Lietuvos garbės konsulato inauguracinėje ceremonijoje dalyvavo Elzaso regiono vietos valdžios ir Strasbūre veikiančių ES ir tarptautinių institucijų atstovai bei kitų šalių generaliniai ir garbės konsulai, taip pat lietuvių

bendruomenės nariai.

Ambasadorius susitikime su naujuoju garbės konsulu aptarė Lietuvos ir Strasbūro bendradarbiavimą įvairiose srityse, visų pirma – tarp regionų ir miestų, taip pat prekybos ryšių plėtros perspektyvas. Pašnekovai pasidžiaugė iškart po Lietuvos nepriklausomybės atgavimo – 1991 metais – Strasbūre įkurtos asociacijos „Elzasas-Lietuva“, vadovaujamos jos įkūrėjo Philippe'o Edelo, aktyvia veikla, visų

pirma – prancūzų kalba leidžiant Lietuvos kultūrai ir istorijai pristatyti skirtą leidinį „Cahiers Litvaniens“.

Vizito Strasbūre metu ambasadorius ir jį lydėjusi diplomatų delegacija taip pat susitiko su regiono verslininkais, europinėse institucijose dirbančiais lietuviais bei vietos lietuvių bendruomenės nariais.

Lietuvos garbės konsulatui taip pat veikia Anžė, Bordo, Marselio, Liono, Ruano ir Trua miestuose. **LR URM**

PRAVIENIŠKIŲ RAUDONŲJŲ BUKŲ ALėja – NEKALTŲJŲ KRAUJO SIMBOLIS

„Ginklą pakelti prieš kalinį, prieš gulintį ir negalintį priešintis – žmogiškumo esmės ir prasmės praradimas. Kasmet susirinkę čia tarsi bandome sugrąžinti žmogiškumo esmę iš suklas-totos netiesos, iš abejingumo „nedalyvauti“, iš paviršuti-niškumo „o kam to reikia?“ – kalbėjo buvęs kapelionas kunigas Alfonsas Bulota prie kryžiaus, skirto 1941 m. birželio 26 d. Pravieniškių aukų atminimui.

Prieš 75 metus Pravieniškėse Raudonoji armija įvykdė pasibjaurėtiną teroro aktą – nužudė per 400 stovykloje kalėjusių ir jos apsaugoje dirbusių žmonių, atsitiktinių praeivių. Liudininkų teigimu, stovykloje tuo metu buvo apie 500 žmonių, iš kurių apie 60 pavyko pabėgti gyviems prasidėjus žudynėms: vieni paspruko tik atvykus rusams,

Jadvyga Gečaitė-Jasevičienė.

Autoriaus nuotr.

vaikaičiais. Skaudus iki širdies gėlos ir sukrečiantis iki sielos gelmių jos liudijimas

prie mamos lavono, nepaėmėtos granatos... Vyresniąją mano sesutę, buvusią lauke,

nužudė mongoliškų veido bruožų raudonarmietis, perrežęs jai pilvelį, bet ir taip sužalota ji dar nušliaužė keliasdešimt metrų...”

Justino Murausko liudijimą perskaitė renginio vedėjas Vilius Kaminskas. J. Murauskas išliko gyvas, nes šaudant jam buvo peršauta koja, ant jo užvirto kitos aukos... Aukščiausiojo valia jis tapo dar vienu liudininku, palikusiu baisų nusikaltimą prieš žmoniškumą liudijančius atsiminimus. O kiek dar liko neužrašytų liudijimų, dar gyvų artimųjų atmintyje?

Tradiiciškai pagarbą aukoms atidavė Kaišiadorių rajono savivaldybės mero pavaduotojas Algimantas Janavičius bei Seimo narys Rytas Kupčinskas, padėdami prie paminklo gėlių krepšelį, perjuostą trispalve juostele. Paskui buvo pasodintas raudonasis bukas – tokią aukų atminimui skirtą idėją subrandino J. Gečaitė-Jasevičienė ir jos dukra J.

Laniauskienė, savo močiutės Elenos Budrienės atminimui paskyrusi eilėraščių „Grįžta prisiminimų vėjas“. Galbūt išaugs šių medžių giraitė ir jų raudonis bus dar vienas simbolinis Pravieniškių žudynių aukų pagerbimas?

Minėjimo metu skambėjo Rumšiškių kultūros centro folklorinio ansamblio „Praviena“ (vadovė Ernesta Žiūkienė) atliekamos patriotinės dainos, aktoriaus J. Dimšos skaitomos eilės. Po renginio jo dalyviai galėjo atsigaivinti Rumšiškių KC Pravieniškių padalinio salėje.

Pravieniškių žudynių aukų atminimas pagerbiamas kasmet, birželio 26 dieną. Minėjimo iniciatorius Vytautas-Aleksandras Markevičius gali lengviau atsipūsti – jam dabar talkina Rumšiškių kultūros centro Pravieniškių padalinys, vadovaujamas Aistės Gudeliauskaitės. Deja, gerų norų ir entuziazmo neužtenka, norint tinkamai įamžinti 1941 m. birželio 26-sios Pravieniškių žudynių aukų atminimą. Galbūt atėjo metas tam skirti ir Lietuvos Vyriausybės dėmesį?

„Miršta tiesa, kuria niekas negyvena, išnyksta žodžiai, kurių niekas nesako, sugriūva tvirtovės, kurių niekas negina... Užgęsta ugnis, kurios niekas nekursto, išsenka upės, kai gyvi šaltiniai jų nepamaitina. Sustoja viskas, kai Dvasia pasibaigia. Bet kol mes gyvi – šito neturi būti! Štai kodėl mes mirusiųjų, kurie kartais būna stipresni už gyvuosius, dvasios vedini čia reiškiamo jiems savo pagarbą.” – argi ne tiesą pasakė kunigas A. Bulota prieš maldą už mirusiuosius?

Gintaras Markevičius

Sodinamas raudonasis bukas.

Autoriaus nuotr.

kiti išliko gyvi po lavonų krūvomis... Šiandieną jau nebėra gyvųjų, kurie galėtų papasakoti savo akimis regėtus kruvinus įvykius, tačiau dar nemažai tų, kurie matė Pravieniškės netrukus po žudynių ar girdėjo išlikusių gyvų liudininkų pasakojimus. Toks žmogus yra ir nužudytųjų Elenos ir Kazio Budrių dukra Jadvyga Gečaitė-Jasevičienė. Į minėjimą ji atvyko kartu su dukra poete Janina Laniauskiene ir

apie tai, ką ji sužinojo ir pamatė su močiute liepos mėnesį, atvykusi į Pravieniškės pasiimti per stebuklą gyvos išlikusios sesutės Janytės: „Mama buvo nėščia... Ją nušovė raudonarmietis pro langą, kulka pataikė į kaklą ir išėjo pro smilkinį, ištaškydama smegenis ant sienos... Dar raudonarmietis įmetė granatą, tačiau ji nesprogo, todėl trejų metų sesutė Janytė išliko gyva. Laimė, vaikas, visą parą likęs vienas

Po minėjimo nusifotografavome prie raudonojo buko.

Autoriaus nuotr.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA
LIETUVOS GAIRIŲ KLAUSIMAI

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

TRAGIŠKOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Š. m. birželio 19 d., 2:00 val. po pietų, latvių evangelikų liuteronų šventovėje Klivlende, priemiestyje Leikvude, Ohajo valst., (Cleveland, OH, Lakewood), ekumeninėmis apeigomis buvo paminėtos tragiškąjį birželį (1941 metų birželio 14-15 d.) sovietų vykdytų trėmimų 75-osios metinės. Šį minėjimą suruošė Klivlendo baltiečių komitetas (The Baltic American Committee of Greater Cleveland), įsteigtas 1979 metais, kurį sudaro Estijos, Latvijos ir Lietuvos atstovai. Piktualiai šventovėn buvo įneštos JAV, Estijos, Latvijos Lietuvos, Europos Sąjungos, NATO ir baltiečių vėliavos.

Ekumenines pamaldas trumpa kalba pradėjo latvių pastorė dr. Sarma Eglite, kviesdama visus sugiedoti, pritariant vargonams, JAV himną (visų himnų žodžiai buvo minėjimo programoje). Po JAV himno viena mergaitė perskaitė trumpą ištrauką iš Šventojo Rašto. Šią apeigų dalį kanklių muzika užbaigė Virginija Juodišiūtė-Rubinski. Penkiolikos minučių kalboje latvių pastorė dr. Paul Barbins kalbėjo apie šios sukakties reikšmę, apie prarastus namus, pabrėždamas, kad po 50 metų vergovės žmonių širdys dar tebėra tuščios ir mes turime leisti Dievui šią tuštumą pripildyti. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kunigas Josephas Bacevice savo žodyje prašė Dievo malonės visiems žuvusiems sovietų kalinimuose ir išreiškė viltį, kad

mūsų maldos bus išgirstos. Po kiekvienos tautybės atstovo (Peter Orro – Estija, dr. Sarma Eglite – Latvija, kun. Joseph Bacevice – Lietuva) sukalbėtos maldos buvo giedamas tos tautos himnas.

Išnešus vėliavas iš šventovės, jos buvo išstatytos ant svetainės scenos, kurioje veikė ir parodėlė, primenanti tragiškojo birželio įvykius. Iš anksto pakviesti dauguma dalyvių taip pat nusileido į erdvią, vėsinamą salę, kurioje jų laukė gausiais skanumynais apkrauti stalai, kava ir sultys. Minėjimas neapsiejo be keistų ir jau pradėjusių įkyrėti netikėtumų. Baltiečių komiteto pirmininkė Mylita Nasvytienė pasveikino visus apsilankiusius, pridėdama ir linkėjimus Tėvo dienos proga. Minėjimo pranešėja perskaitė įvairių tautybių atstovų vardus ir pavardes, paprašydama juos atsistoti ir stovėti, kol visi bus

Po iškilmingų ekumeninių apeigų pagrindiniai asmenys ir vėliavininkai nusipaveikslavo ant šventovės laiptų.

A.V.Matulionio nuotr.

išvardinti ir juos galės pagerbti plovimais. Deja, dauguma

išvardintųjų ne tik neatvyko, bet neatsiuntė nei sveikinimo. Sveikinimai raštu buvo gauti (ir perskaityti) iš Klivlendo miesto tarybos nario Michaelo D. Polenseko, JAV senatorių Robo Portmano ir Sherrodo Browno ir Ohajo gubernatoriaus Johno Kasicho.

LR garbės kon. Ingrida Bublys pasveikino dalyvius, trumpai primindama šios dienos reikšmę ir paprašė pagerbti neseniai mirusį JAV senatorių George V. Voinovich už jo nuopelnus Baltijos kraštams.

Linksma nuotaika, pagarba ir su gilia padėka išlydėjo ilgametį Baltiečių komiteto kasininką Ohajo valstijos tautinės gvardijos brigados generolą Vilmaršą Kukainį.

Pirmininkės M. Nasvytienės pakviestas prie mikrofono, dr. Viktoras Stankus paaikškino parodėlėje išdėliotų rodinių svarbą. Pirmininkė M. Nasvytienė taip pat pakvietė Estijos garbės konsulę Mary Nippert tarti žodį, kuri į šią sukaktį pažvelgė kaip į istorinį ir neužmirštiną įvykį. Minėjime dalyvavo per šimtą asmenų. Padėkos vertas Baltiečių komitetas (The Baltic American Committee of Greater Cleveland) už pasišventimą ir pastangas. Nors, palyginus su estais ir latviais, Klivlendo mieste bei apylinkėse gyvena didelis skaičius lietuvių, šiame minėjime jie sudarė mažumą. Kaip tai paaikškinti?

Algirdas V. Matulionis

ESTIJOS KULTŪROS DARŽELIO SUKAKTIS

Klivlendo kultūros darželiuose (Cleveland Cultural Gardens) š. m. birželio 26 d. buvo maloni ir gražiai atšvęsta ypatinga sukaktis. Tą dieną Estijos kultūros darželis minėjo penkiasdešimt savo gyvavimo metų. Nors diena pasitaikė karšta, į šią reikšmingą šventę susirinko apie šešiasdešimt labai įvairaus amžiaus dalyvių. Darželyje buvo sustatytos kėdės (kai kurie dalyviai atsivežė savo), pastatyta kalbėtojų pakyla su garsintuvu. Viena rūpestinga darželio komiteto narė atvykusiems parūpino buteliukų su vandeniu, kurie karštyje labai pravertė. Šventės apeigos prasidėjo dalyvių sugiedotu JAV himnu. Dienos pranešėjas pristatė svečius, tarp kurių buvo LR garbės kon. Ingrida Bublys (kuri pasveikino susirinkusius) ir Baltiečių komiteto pirmininkė Mylita Nasvytis. Po trum-

po šventės pranešėjo žodžio apie darželio atsiradimą, jo priežiūrą bei Klivlendo kultūros darželių „One World Day“, šventės dalyviai buvo paprašyti atsistojimu pagerbti tuos, kurie dirbo ir žuvo, kad mes galėtume

gyventi laisvėje. Šios dienos pagrindinė kalbėtoja buvo Marki Tehhonova-Kreek, kurios oficialus titulas yra Deputy Chief of Mission of the Estonian Embassy, Washington DC. Su ja šio straipsnio autorius turėjo progą pasikalbėti. Ji buvo maloni, aiški ir tiesi. Savo

kalbą ji pradėjo angliškai ir užbaigė estiškai. Joje ji išryškino Estijos pasiekimus per paskutinius 25 metus, pabrėžė karinę NATO paramą Estijai, priminė nuolatinę baimę dėl kaimyninės šalies veiksmų, kartu pridurdama, kad Estija yra maža tauta, kuriai būtina parama.

Po kalbos solistė Kimberly Godfrey anglų kalba padainavo tris dainas. Dešimties vaikų grupei padėjus gėlių prie darželio paminklo, buvo sugiedotas Estijos himnas. Visi šventės dalyviai buvo pakviesti nusifotografuoti prie paminklo.

Algirdas V. Matulionis

Po minėjimo dalyviai atminčiai nusifotografavo prie paminklo.

A.V.Matulionio nuotr.

ČIKAGOS LIETUVIAI DALYVAVO AKCIJOJE „TAUTIŠKA GIESMĖ APLINK PASAULĮ“

Laisvalaikio centre „Navy Pier“ Čikagoje lietuviai gieda Tautiška giesmę.

Nijolės Shuberg nuotr.

Liepos 6 d., Lietuvos Vals-tybės – karaliaus Mindaugo karūnavimo – dieną Čikagos lietuviai dalyvavo iniciatyvoje „Tautiška giesmė aplink pasaulį“ ir giedojo valstybinį himną. Šiais metais susibūrimui pasi-rinkta kita itin garsi bei gausiai lankoma vieta – laisvalaikio centras „Navy Pier“, švenčian-tis savo 100-mečio jubiliejų. Lietuvos Respublikos gene-ralinis konsulatą Čikagoje ir Nacionaliniai Amerikos lietuvių šlovės rūmai subūrė tautiečius netoliese prieš kele-tą savačių atnaujinto apžval-gos rato „Ferris Wheel“, kuris 1893 m. buvo sukurtas būtent Čikagoje.

Kadangi Jungtinės Amerikos Valstijas vos prieš dvi dienas šventė savo Nepriklausomybės dieną, čia gyvenantys lietuviai pasveiki-no jas giedodami ir JAV him-ną. Netrukus po akcijos daly-viai džiaugėsi vasarą Čikagos gyventojams dovanojamais fejerverkais.

LR generalinis konsula-tas džiaugiasi, jog tradicija liepos 6 d. vieningai giedoti Lietuvos himną Čikagoje gyva nuo pat jos pradžios – 2009 metų. Keletą metų liet-uviai burdavosi jiems brangio-se bei vienijančiose vietose: kultūros centruose, restora-ne, prie bažnyčios ir kitur.

Praėjusiais metais gimė nauja tradicija Lietuvą sveikinti iš garsiausių miesto vietų: 2015 m. – prie garsiausios Čikagos skulptūros „Dangaus vartai“, o 2016 m. – gausiausiai lan-komame, unikaliame tolyn į ežerą supiltame „Navy Pier“. Tokiu būdu čia gyvenantys tautiečiai išdidžiai pasauliui primena savo Tėvynės vardą „Lietuva“.

Dėkojame visiems, prisidė-jusiems prie akcijos sėkmės: Jonui Platakiui, Algimantui Barniškiui, Nijolei Shuberg, Jūratei Grabliauskienei ir ki-tiems.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ANSAMBLIS „AVE VITA“ ČIKAGOJE

Liepos 11 d. vakare „Ave Vita“ kolektyvas surengė šventinį pasirodymą Čikagoje, Navy Pier, šalia apžvalgos rato Ferris Wheel ir džiugino tautiečius lietuvių liaudies muzika, dainomis ir šokiais. Šis nuostabus ansamblis atvy-ko į Čikagą iškart po Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šo-kių šventės Baltimorėje sklei-ti meilės ir pagarbos tradicinės kultūros vertybėms. Visus maloniai kvietė išskirtinai praleisti pirmadienio vakarą ir stebėti šio jaunatviško, kupino energijos, 70-ties metų gy-vavimo jubiliejų švenčiančio kolektyvo pasirodymo.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto tautinių šokių ansamblis „Ave Vita“ savo kūrybinę biografiją pradėjo dar 1946 metais ir yra nuolatinis Kauno miesto, respublikinių,

pasaulio lietuvių ir Baltijos šalių studentų dainų ir šokių švenčių „Gaudeamus“ daly-vis. Šis studentiškas kolekty-vas, vadovaujamas Kazimiero Kondratavičiaus, yra surengęs begalę įvairių pasirodymų. Ansamblis su dideliu pasise-kimu koncertavo įvairiuose tarptautiniuose festivaliuose Vokietijoje, Portugalijoje, Turkijoje, Prancūzijoje, Kroatijoje bei kitose pasaulio šalyse, kur yra tapęs diploman-tais ir laureatais. Už tautinio meno puoselėjimą, pasiektus aukštus rezultatus respubli-kiniuose ir tarptautiniuose festivaliuose bei konkursuose ansamblis „Ave Vita“ 2007 m. apdovanotas „Aukso paukšte“, kaip geriausias tautinių šokių ansamblis Lietuvoje.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto tautinių šokių ansamblis „Ave Vita“.

LR generalinio konsulato Čikagoje nuotr.

TREMTIES PRISIMINIMAI

**Janina Graužinytė-Sabaliauskienė
Genovaitė Graužinytė-Skorupskienė
Stasys Graužinis
(Tęsinys, pradžia Nr.11)**

Šeiminkė ėmė gelbėti mamos: iškūreno savo pirtelę, prigirdė karšta žolelių arbata ir nunešė ten vanoti beržine vanta. Mama prarado sąmo-nę, bet kai ji atnešta į trobą atsigavo, sveikata ėmė gerėti. Dar dešimtį kartų ją pirtelėje vanojo... Tik kaip išmaitinti vaikus? Ir čia padėjo geroji moteris: ji nuėjo į vokiečių karo belaisvių stovyklą, pa-pasakojo apie mūsų nelaimę ir paprašė padėti. Žinoma, ir belaisviai badavo: gaudavo po 600 gramų duonos ir avižinio kisieliaus, kurį virė katile. Virėjas sumojo, kad gali padė-ti: tegu šešiametė Janina ateina į stovyklą katilo pakurstyti. Tada vakare galės išsigramdyti iš katilo kisieliaus likučius. Taip aš talkinau pakurstydama krosnį, su beržo tošė gram-džiau prisvilusio kisieliaus likučius ir parnešdavau namo.

Belaisviai kirto mišką ir arkliais, atvežtais iš Suomijos, tempė rąstus į laukymę. Jų buvo gal du šimtai. Vasaromis

juos puolė uodai ir mašalai, gėrė kraują. Kad jie nenusilptų ir galėtų dirbti, sugalvojo ant nugaros, kaklo pasiūti jiems ap-tiesalus. Šio darbo ėmėsi mama. Tačiau vienas arklukas nusilpo ir padvėse. Sujudo tremtiniai, norėjo jį išmėsinėti, tačiau val-džia uždraudė, sakydami, kad gal tai užkrečiama liga, reikia ištirti. Žinoma, tirti nebuvo kam, tai liepė nelaimėlį apipilti benzinu ir sudeginti. Taip ir atsitiko. Tačiau tremtinai net ir sudegusį mėsinėjo, ieškojo bent sausgyslių, kaulų, kurie nesudegė.

Pamenu, kai man pasisekė pakliūti į gyvenvietės darželį, tai ten būdavome perrengiami vienodais drabuželiai. Kad ilgiau galėčiau lankyti darželį ir papildomai būti maitinama, mama mane metais pajaunino. Darželyje žinojo apie sunkią mūsų padėtį, tai jei koks vai-kas neateidavo dėl ligos ar kitų priežasčių, jo porciją košės leisdavo man parnešti sesutei ar broliukui.

Turime gražią šeimos nuo-trauką, kurioje nufotografuoti mes su mama. Ji buvo labai išvargusi, sesuo Genutė iki ketverių metų nevaikščiojo, rachitas ją buvo prikaustęs prie lovos. Tai štai, 1946 metais at-keliavo tremtiniais labdara iš Amerikos. Išdalino padėvėtus rūbelius. Buvome aprengti ir mes. Tada fotografas nufotogra-favo, tik nežinau, koku tikslu: gal reikėjo atsiskaityti už lab-darą, o gal parodyti pasauliui, kad mes šiltai aprengti ir sotūs...

Kai mus po potvynio grą-žino į baraką Vizajuje, rado-me sudėtas grindis, išmūrytą krosnelę.

Jau prieš kalėdas gavom siuntinį iš Lietuvos, kuriame buvo šiltų kojinių, miltų, drus-kos, gabalas lašinių. Lašinius išmainėm į du kibirėlius bulvių. Iš senos skardos pasidarėme tar-ką, o iš tarkės virdavom sriubą.

Tremtyje turėjau gerą drau-gę, barako kaimynę Aušrą Kluonytę. Šiaip čia buvo daug komių, rusų, tremtinių iš Ukrainos, po kelis iš kitų pabaltijų respublikų... Kluoniai atitremti be tėvelio, šeima gausi. Kiti vaikai iš mūsų ty-čiojosi, vadino *benderevkomis*, komendantas – *fašistėmis*. Kai ruošiausi eiti į mokyklą, mama

iš čiuzinio pamušalo pasiuvo man suknutę. Kažkas pado-vanojo senus marškinėlius, švarkelį, mama dar ir vyžas nupynė. O mokykloje nebu-vo nei sąsiuvinų, nei knygų. Pieštuką dalindavo dalimis. Kai sulaukė vienintelio vado-vėlio „Bukvarį“, galėdavom jį parsinešti tik kartą per mėnesį, nes klasėje buvo 30 vaikų.

Tais metais mūsų šeimoje at-sirado ketvirtas vaikas. Kartu su mumis ištremtoje Jako šeimoje buvo paauglys sūnus Antanas ir dukra Bronė. Vaikas liko su ser-gančiu tėvu, kai Bronė iš trem-ties pabėgo. Beje, ją Lietuvoje pagavo, nuteisė tris metus kalė-jimo. Tėvelis prišalo prie sienos ir mirė, tad dešimtmetis liko vienas. Kartą jis atėjo pas mus ir sako mamai, kad nieko daugiau artimesnių neturi, liks su mumis. Mama gailestingai pasižiūrėjo ir sutiko. Taip gyveno kartu ir padėjo buityje, kol neišėjo į darbus miške.

1948 metais mama sukasė plotelį dirvono ir pasodino dalį pagal korteles gautų nusipirkti penkių kilogramų (po kilogra-mą vienam asmeniui) bulvių. Pjaustė viršūnėles ir akis, tad liko ir pavalgyti. Išdygo kelmai bulvių. Ožka atsivedė du ma-žius ožiukus. O jau kitais metais

bulvių laukas išaugo iki 90 kelmų. Gyventi tapo lengviau.

Mokslas sekėsi, tik mama patarė į pionierius nestoti. Mokytojas kartą pakvietė mamą į mokyklą, o ji jam drąsiai pasa-kė, kad stosiu tik tada, kai būsim laisvi. Labai greitai išmokome ne tik rusiškai, bet ir vietinių komių kalbos. Galėjau su jais susikalbėti, tačiau jokio artumo nejaučiau, noriau bendravau su lietuviukais ir kitais tremtiniais. Mokykloje mokytojai vieti-niams ir rusiukams priekaišta-vo, rodė į mus sakydami, kad atvykome nemokėdami rusiš-kai, o dabar šią kalbą žinome geriau nei jie.

Baigusi mokyklą, įstojau į miškų technikumą, nes medicinos ar pedagoginėje mokyklose tremtiniai mokytis neturėjo teisės. Pagal paskyrimą buvau išsiųsta dirbti į kitą rajoną. Stasiuką paėmė į kariuomenę, Antanukas vedė, tad Vizajuje liko tik mama su Genute. 1961 metų kovą mama sugrįžo į Lietuvą, Kėdainius. Aš kiek vė-liau, nes reikėjo atsiskaityti su darbovieta. Įsidarbinau miškų urėdijoje. Ir mama po kurio lai-ko atėjo dirbti į Kėdainių miškų urėdijos medelyną. IštekJau, dirbau ir auginau vaikus.

(Bus daugiau)

KELIONĖ TĘSIASI

XV lietuvių tautinių šokių šventė „Šaukia ten tave kelionė” ne atsitiktinai pavadinta pagal Bernardo Brazdžionio eilėraščio žodžius: šis pavadinimas tarsi atskleidžia įvairiomis bangomis ir kartomis iš Lietuvos svetur iškeliausių lietuvių ryžtą išlaikyti lietuviškas tradicijas, meilę Tėvynei Lietuvai.

Šventės meninė programa jauno, gabaus šventės meno vadovo Tomo Mikuckio ir scenografijos bei dizaino vadovės Simonos Uzaitės, taip pat kūrybinės grupės, meistriškumo pastangomis atspindėjo tos simbolinės kelionės tęstinumą: jį išryškino elegantiški, spalvingi, kaip kokiame kaleidoskope besikeičiantys dinamiški tautinių šokių sukuriai. Tai mūsų „DNR”, mūsų unikalumas, mūsų vienybė.

Šventė, vykusi liepos 1- 3 d., Royal Farms arenoje, Baltimorės mieste (Marylando valstija, JAV), liepos 3 d. subūrė 1800 šokėjų, 46 tautinių šokių grupes iš 30 miestų 6 pasaulio

zijkos koncertas. Džiugu ir tai, kad šventei baigiantis liepos 3 d. daug jaunuomenės dalyvavo vakariniame šventės uždarymo pokilyje.

Šeštadienio vakaronėje lietuvišką muziką – dainas, birbynių ir akordeonų muziką – atliko iš Lietuvos atvykęs Kauno sveikatos mokslų universiteto tautinių šokių ir dainų ansamblis „Ave Vita”. Po koncerto kalbantis su jaunais patriotiškais nusiteikusiais ansambliciais teko išgirsti, kad jiems didelį nerimą kelia Donaldo Trampo (Donald Trump) pasisakymai apriboti NATO. Ypač tuo susirūpinę buvo Neringa Grybauskaitė ir chirurgas Dominykas. Straipsnio autorius jiems įteikė jo paties laišką, kurį sekmadienį 2016-06-26 atspausdino „Cleveland Plain Dealer” forumo skyriuje ir PD internete cleveland.com 2016-16-23, jame sakoma, kad klivlandietis JAV senatorius George Voinovich (prieš pat mirtį 2016-0612), kaip Respublikonų nacionalinės konvencijos (vykstanti

XV lietuvių tautinių šokių šventė Royal Farms arenoje, Baltimorės mieste (Marylando valstija, JAV).

Lietuvių tautinių šokių grupė „Vija” iš Tel Avivo, Izraelio.

Klivlande liepos 18 d.) platformos komiteto narys spėjo pateikti rezoliuciją, kad JAV būtinas stiprus NATO.

Malonia staigmena tapo susitikimas ir nuotauka su lietuvių tautinių šokių grupe „Vija” iš Tel Avivo (Izraelis). Lietuvių Izraelyje bendruomenės „Nerija” pirmininkė Rima Blumenzon paskatino grupės vadovę ir choreografę Daivą Sakal įsteigti skyrių (buvo malonu įsitikinti, kad jų vaikai irgi šoka, bet svarbiausia – gražiai kalba

XV lietuvių tautinių šokių šventė, 2016 m.

Klivlendo tautinių šokių grupės „Švyturys” senbuviai: dr. Danutė Gaižutytė-Abriani, Loreta Gudėnienė, Algis Gudėnas (Klivlendo apylinkės LB pirmininkas), Rasa Valaitienė, dr. Antanas Bacevicius, Gintas Valaitis.

kraštuose: iš JAV, Kanados, Lietuvos, Izraelio, Švedijos, Didžiosios Britanijos. Ją stebėjo per 4600 žiūrovų.

Didesniąją dalį šokėjų sudarė jaunuomenė: tai vaikų grupės nuo 4 iki 7 metų, nuo 7 iki 10, jaunieji nuo 10 iki 14, studentai nuo 14 iki 25. Na, o toliau – suaugusiųjų bei pagyvenusiųjų grupės.

Nuostabu tai, kad jaunoji karta vyravo visuose šventės renginiuose ir kaip žiūrovai, ir kaip dalyviai: penktadienį (liepos 1 d.) atidarymo pokilyje bei koncerte „Hilton Baltimore” viešbutyje; šeštadienį, liepos 2 d., šv. Mišiose lietuvių kalba Šventojo Alfonso (St. Alphonse) bažnyčioje. „Hilton Baltimore” vyko lietuviškų gaminių mugė, o vakare – vakarienė, poezijos programa ir lietuviškos mu-

Klivlendo tautinių šokių grupė „Švyturys” Royal Farms arenoje (iš kairės): E.Širvinskaitė-Žukauskienė, D. Čiurlionis ir vadovė Aušrinė Širvinskienė. Visos nuotraukos – Andriaus Stankaus ir Viktoro Stankaus.

lietuviškai). Abi lietuvaitės pristatė savo tikslą – per „Nerijos” ir „Vijos” veiklą kelti teigiamą Lietuvos ir lietuvių įvaizdį Izraelyje. Todėl jos prašė atsiųsti informacijos, kaip bendrauja JAV lietuvių ir žydų organizacijos.

Kad XV lietuvių tautinių šokių šventė „Šaukia ten tave kelionė” pavyko, reikia padėkoti organizaciniam komitetui ir gabiam jo pirmininkui Leonardui Linui Orentui. Fotografai dėkingi spaudos atstovui Algiiui

Šilui, JAV krašto valdybos atstovei Danelei Vidutienei. Visi dėkingi komitetui už tai, kad jis perdavė Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės vaizdinį sveikinimo įrašą, taip pat jį atspausdino šventės leidinyje, kuriame buvo ir kitų Lietuvos valdžios pareigūnų, JAV valdžios atstovų, kongresmenų, senatorių, Marylando valstijos gubernatoriaus, Baltimorės merės, JAV ir Kanados lietuvių bendruomenių sveikinimai.

Na, o šventės meno, scenografijos ir dizaino vadovai, taip pat kūrybinis komitetas bei pasišventę tautinių šokių grupių vadovai, parengę 1800 šokėjų, garantavo, kad meilė lietuvių kultūros paveldui bujotų mūsų širdyse.

Dr. Viktoras Stankus

NACIONALINĖJE ŠVENTOVĖJE – ŠILUVOS KOPLYČIOS GROŽIS

Mokslų daktarė Geraldine M. Rohling (Ph.D., M.A.Ed.) yra Vašingtono Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bazilikos archyvarė bei parodų kuratorė. Daktarė Rohling šioje šventovėje kuruos parodą „Šiluvos koplyčia po 50 metų“. Ji sutiko atsakyti į keletą klausimų apie „Šiluvos koplyčią bei parodą, kuri atidaryta š.m. birželio 30-ąją ir tęsis iki spalio 17-osios.

Atvertos Dievo gailestingumo durys Vašingtone. Sostinės bazilikoje jos veda į Šiluvos Marijos koplyčią. *lt.radiovaticana.va*

V.N. Bazilikos internetinėje svetainėje yra rašoma, kad Nacionalinėje šventovėje yra per septyniasdešimt koplyčių ir koplytėlių, pašvęstų Mergelei Marijai. Pagal įkūrimo metus, kuri buvo Šiluvos koplyčia?

G.R. Per paskutiniuosius penkerius metus koplyčių ir koplytėlių skaičius išaugo virš aštuoniasdešimties ir tai dar ne pabaiga.

Šventovės širdis ir siela – Bazilikos Kriptos bažnyčia buvo užbaigta pirmoji. Jai priklauso penkiolika koplyčių bazilikos apsiduje. Pirmosios Šv. Mišios Kriptos bažnyčioje buvo laikomos 1924-ųjų balandžio 20-ąją d., Velykų sekmadienį, tačiau praėjo dar dveji metai, kol Kripta buvo užbaigta. Vėliau, dar po vienerių metų, buvo įrengtas pagrindinis altorius, kuris kartu su visa Kriptos bažnyčia dedikuotas Katakombų Mergelės garbei, vadinamas Marijos Atminimo altoriumi.

1931-iais metais pirmoji koplyčia, įrengta ne pačioje Kriptos bažnyčioje, buvo dedikuota Lurdo Mergelei Marijai. Įdomus faktas, kad besimokantys seminarijoje būtent šioje koplyčioje mokėsi atnašauti šv. Mišias.

Pirmosios penkios koplyčios Didžiojoje Aukštutinėje

bažnyčioje buvo šlovingųjų rožinio slėpinių koplyčios, įrengtos šiaurinėje apsiduje 1960-iais metais. Tai buvo Amerikos Katalikių Dukterų organizacijos dovana.

Lietuvių koplyčia, dedikuota 1966-iais metais, priklausė pokariniam periodui, kai lėšas koplyčių įrengimui paaukojo Rytų Europos imigrantai. Tai ir Lenkijos Čenstochovos Marijos koplyčia, įrengta 1964-aisiais, esanti kitoje bazilikos pusėje priešais Šiluvos koplyčią, ir Slovakijos Sopulingosios Motinos koplyčia, įrengta 1965-aisiais metais.

Pačios naujausios dedikuotos koplyčios, kurios yra Bazilikos kriptoje, yra skirtos Libano Mergelei (įrengta 2011-aisiais) ir Vengrijos Mergelei (įrengta 2015-aisiais metais). Ši koplyčia ir Austrijos Mūsų Mergelės Mariazell koplyčia yra vienintelės, kurių pastatymui lėšas aukojo tų šalių vyskupai, gyvenantys už Amerikos ribų.

V.N. Ar dažnai yra rengiamos Bazilikoje parodos?

G.R. Parodos Nacionalinėje šventovėje skiriamos meno kūriniams, nušviesti šios bažnyčios istoriją bei globaliu mastu visuotinės bažnyčios istoriją. Per paskutiniuosius penkerius metus šventovėje kasmet ruo-

šiamos trys - keturios parodos, tai ištis yra daug.

Kasmet vyksta Šventosios vaikystės kalėdinių atvirukų konkursas. Iš visos Amerikos moksleiviai, nuo darželinukų iki aštuntos klasės, pateikia originalius darbus Šventosios vaikystės asociacijai. Draugija išrenka laimėtojus, kurių darbai eksponuojami Nacionalinėje šventovėje prasidedant Adventu ir tęsiasi per visą kalėdinį laikotarpį.

Be to, veikia nuolatinė paroda, skirta popiežiams. Galima išvysti sostą, ant kurio 1993-iais metais Denveryje per Pasaulio jaunimo dienas sėdėjo Popiežius Jonas Paulius II, taip pat sostus, ant kurių 2008-iais sėdėjo Popiežius Benediktas XVI ir Popiežius Pranciškus 2015-iais jų vizitų Nacionalinėje šventovėje metu.

Be sostų parodoje eksponuojama sakykla, iš kurios kalbėjo Popiežius Pranciškus, Aukso arba Popiežiaus Rožė, kurią padovanojo Popiežius Benediktas, įvairių popiežių pijusės, šventųjų Popiežių Jono XXIII ir Jono Pauliaus II pirmojo laipsnio relikvijos. Ekspozicijoje taip pat rodoma Popiežiaus Pauliaus VI pastoralo kopija, kurią ligi šiol naudoja visi jo įpėdiniai.

V.N. Kuri iš jūsų kuruo-tų parodų paliko giliausią įspūdį?

G.R. Tai įdomus klausimas, nes labiausiai mėgstą parodą, kurią būtent tuo metu kuruoju. Manau, kad tai yra todėl, kad kiekviena paroda reikalauja viso mano išmanymo ir energijos. Be to, kiekviena ekspozicija atneša kažką naujo ir nežinomo, prilygstančio tikram atradimui. Aš stengiuosi, kad kievienoje parodoje būtų kažkas įdomaus, naujo, unikalaus šiai Bazilikai. Parodos taip pat yra svarbi katechetinė priemonė.

Vis dėlto vienas iš man įdomiausių čia rodomų eksponatų buvo 2007 metais eksponuojama kulkos perverta Rusijos Kazanės Mergelės ikona. Tai - išlikusi Rusijos bolševikų revoliucijos relikvija. Kaip buvo toje parodoje paminėta, kai 1920-aisias buvo įmūrytas Nacionalinės šventovės kertinis akmuo, iškilmių pamokslo metu tarp kitų pasaulio įvykių buvo kalbama ir apie suirutę Rusijoje. Tai yra maldos ir tikėjimo galios liudijimas, kad mes

po tiek dešimtmečių galėjome būti kartu Nacionalinėje šventovėje, švęsdami savo atsidavimą Dievo Motinai.

V.N. Kurios iš parodų buvo populiariausios?

G.R. Kiekviena paroda turi savo ypatingą etosą, todėl negali būti palyginimo. Kiekviena paroda yra vertinga ir pritraukia ją pamėgusius lankytojus.

V.N. Ar įprastas reiškiny s organizuoti pavienių koplyčių parodas, minint jų jubiliejus?

G.R. Nepasakyčiau, kad neįprastas. Tačiau viskas priklauso nuo to, kokios parodos jau yra suplanuotos, kas vyksta visuotinėje Bažnyčioje ir pasaulyje, atsižvelgiant ir į Nacionalinės šventovės istoriją.

V.N. Ar galite pasidalinti parodos „Šiluvos bažnyčia po 50- ties metų“ vizija. Ko gali tikėtis lankytojai?

G.R. Mano žiniomis parodoje eksponuojami tautiniai rūbai, Rūpintojėliai, meno kūriniai bei kiti religinės tematikos eksponatai.

V.N. Nuo 1999-ųjų metų dirbate bazilikos archyvere bei parodų kuratore. Be abejonės, esate išsamiai susipažinusi su kiekviena čia esančia koplyčia. Ar yra kažkas ypatingo, kuo Šiluvos koplyčia išsiskiria iš kitų?

G.R. Kiekviena koplyčia turi savo išskirtinį etosą ir tai yra Nacionalinės šventovės ypatumas. Įvairiose koplyčiose lankytojas patenka į skirtingą dvasingumo bei etniškumo atmosferą. Tik įžengus į Šiluvos koplyčią išsyk altoriauspriekinėje dalyje regimas Kryžių kalnas bei Madonos figūra, kuri dominuoja koplyčios priekinėje dalyje.

Nors yra daug dominuojančių vaizdų, visgi labiausiai imponuojančios ir kultūriškai reflektuojančios yra koplyčios mozaikos. Tekstilės menai - audiniai, pynimas, siuvinėjimas yra išskirtiniai Lietuvos folklorinio meno elementai. Žvelgiant į Šiluvos

koplyčios kupolą, šoniniuose skliautuose vaizduojami ornamentai, kurie naudojami lietuvių tautiniuose rūbuose. Koplyčios Madona taip pat dėvi lietuviškus tautinius rūbus. Vytauto K. Jonyno (1907-1997) dviejų dalių mozaika šoninėse koplyčios sienose įdomi ne tik savo vaizdais, bet ir tuo, kad net akmenyje jis sugebėjo išlaikyti medžiaginį audinio pojūtį, tarsi būtų audžiama drobė, besitęsianti per visą koplyčią. Mozaikos paneliai yra lyg audinio fonas. Akmenys, naudoti mozaikoje, parinkti tokie, kad prisilietus išlieka naminio audinio jausmas, būtent atkartojantis čia vaizduojamos verpiančios motinos sceną. Keturios koplyčios Madonos - Trakų, Aušros Vartų, Pažaislio ir Sopulingosios Madonos mozaikos yra sukurtos iš stiklo bei paaukuotų ar sidabruotų plytelių. Jos ne tik džiugina akį, bet atlieka mozaikos pagrindinę funkciją: atspindėti šviesą. Jos apšviečia koplyčią ir simboline, ir praktiškąja prasme.

Keletas įdomių pastebėjimų: heraldinis vyčio simbolis - raitelis ant balto arklio - yra randamas ir rusų didikų Galicinių šeimos heraldikoje. Tėvas Dimitrijus Galicinas, „Aleganų kalnų apaštalas“, atsisakęs savo turtų ir titulo, tapo pirmuoju iš Trylikos kolonijų priėmusiu kunigo šventinimus. Jis buvo kunigas pionierius. Atmenant Lietuvos istoriją ir jos santykius su Rusija, aš nenustebau sužinojusi esant sąsajų tarp Lietuvos ir Rusijos kilmingųjų asmenų.

Visuose Lietuvos koplyčios meno kūriniuose yra gausu simbolikos, tai vertingas ir dėmesį prikaustantis pasakojimas, kiekvienam apsilankiusiam ir norinčiam sužinoti apie Lietuvą, atskleidžiantis istoriją bei atsidavimą Marijai.

Kalbėjosi Viktoras Nakas, į lietuvių kalbą vertė Kristina Nakienė ir Diana Šarakauskaitė.

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina, teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

RENGINIŲ KALENDORIUS

SPALIO 22 d., šeštadienį, 6 val. v. - Šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje vyks metinis „Clam bake” ir penktoji metinė Rudens loterija.

Rengia Šv. Kazimiero parapija

LTSR TARYBINIAM RADIJUI-90

Išklausiau visas laidas apie visą radijo 90-metį. Pastebėjau, kad Lietuvoje nei okupacijos, nei totalinės diktatūros nebuvo. Buvo tik tarybinis valdymas, tarybinis tarpsnis. Kartais sovietinis. Susidomėjau, o kas tas tarybinis?

Per visas laidas nei vienas žurnalistas nepaminėjo, kad buvo okupacija arba totali diktatūra. Nepastebėjo, kad dingo iš Lietuvos 300 000 žmonių, kad jie katorgoj, Sibiro taigoj ar prie ledjūrio. Jie nepastebėjo, kad juos medžiojo net 10 metų 20 tūkst. žaliukų (kai kuriuos tarybinius žurnalistus ir sumedžiojo), kai kur vadinamų miškiniais, bet tai buvo kariai savanoriai iš LLA, vėliau iš okupuotos Lietuvos valstybės Gynybinių pajėgų kariuomenės. Jie nepastebėjo, kad 1949-1951m. dingo 400 000 ūkių su trobesiais, padargais, galvijais, 5,0 mln. ha žemės ir beveik 2,0 mln. žmonių, kurie vadinosi ūkininkais ir buvo Lietuvos valstybės ir lietuvių tautos kamienas. Šie marginalai tokio lietuvių tautos genocido nepastebėjo. Daugybė tarybinių žurnalistų, be abejonės, atrinktų (ne išrinktų), be abejonės - komjaunuolių ar KPSS narių, tokių procesų nepastebėjo. Jie dirbo su užsidegimu, (su tokiu pat užsidegimu dalyvavo 1948 m. lietuvių tautos genocidinio trėmimo komandoj, nes ištremtų ūkininkų turto surašymui prireikė ne mažiau nei 50 000 valdininkų) su įdomumu ir net kalbėjo lietuviškai. Žinoma, tai buvo aukšto lygio nomenklatūra, dar aukštesnio lygio nomenklatūrininkų vaikai ar giminės. Jie tų procesų negalėjo pastebėti, nes gyveno specialiose atitvarose, saugomi okupacinės kariuomenės kareivių (baltušiai, paleckiai ir kt.)

Nuolatinis juodos praeties

balinimas pakankamai įkyrus. Dabar nerasi nei vieno parlamentaro, vyriausybės nario ar kito veikėjo su buvusiu KPSS, čekistiniu, ar kitu okupacinio nusikaltėlio šleifu. Visų biografijos „švarutės”, jokio įrašo, jokios užuominos, kaip ir vienos didžiausios seimo frakcijos seniūnės Lietuvos patriotės „lietuvaiteis”, okupacijos metais „nepartinės”, tik netyčia patapusios vieno iš didžiųjų Lietuvos miestų KPSS sekretore, „kaip meilės Lietuvai išraiškos forma”.

Grįžkime prie „tarybinės santvarkos, valdžios”ar kitos formos. Pradžią pradžiai, tai Lenino-Stalino informacinio karo prieš pasaulio tautas sumanymas: Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga. Su pagrindiniu lozungu - internacionalu: „pasaulį seną išardysim iš pamatų...”. Tačiau vietoj tarybinio valdžios renkamumo – „proletariato diktatūra”, o iš esmės – neaiškių nusikalstamų grupuočių vadeivų sambūrio, užgrobusių Rusijos imperiją, teroristinė diktatūra. Kitų valstybių vadovai nesuprato, kad pats naujas Rusijos imperijos pavadinimas yra informacinis karas ir prieš visas pasaulio valstybes, nes absoliuti teroristinė diktatūra pavadinta „tarybine”santvarka (besitęsiančia, šiek tik kita forma, iki šiol) yra pavojinga bet kurioj pasaulio vietoj, bet kuriai valstybei ar visuomenei. „Tarybinė santvarka” – tai informacinis karas pačių prieš save ir prieš bet kurią valstybę. Ponios ir ponai žurnalistai, paskaičiuokit, kiek kartų panaudojot „tarybinis”savo laidose, tiek kartų skelbėt informacinį karą prieš mus. Kalbėti privalėjot apie teroru persunktą diktatūrą. Štai tokia mūsų „penktoji”valdžia.

Petras Girdzijauskas-

Vyturys

TIK NESAKYK
(Mindaugo karūnavimo — Valstybės dienos proga)

Leonas Milčius

Tik nesakyk,
Kad esame maži.
Tik nesakyk —
Pasaulis mūs negirdi.
Svarbiausia —
Likim širdyje laisvi,
Vilties savy
Neužgesinkim.

Sakai:
Dažnai sunku pažvelgt atgal,
Istorija taip slegia.
Tik ją mums rašė svetimi,
Tad gal,
Primetę savo valių?
Primetę sau naudingą tiesą,
Primetę juodą spalvą?

Dėkingi bočiams, kad jie gynė
Plačias žemes, mūs kraštą,
Kad buvo kovose didvyriai,
Nors ir be savo rašto.
Galbūt kaip vėliavą reikėjo
Nešti senolių kalbą,
Tada garsiau būtų skambėjus
Ir Lietuva, jos vardas.

Šiandieną mes jau nebe tie,
Šiandien tiek daug gi turim:
Rašyti lobiai atverti,
Kuriuos lietuviai kūrė.
Pradėjo vagą Donelaitis,
Po jo šimtai kitų
Nuėjo žodžių,
Gimtos kalbos senuoju arimu.

Tad niekados jau nesakyk,
Kad esame maži.

.....
Dabar kartu
Aukštai aukštai
Iškelkim vardą Lietuvos,
Lai švyturiu jis būna
Ir neša išdidžiai vaikai,
Kaip nešė kitados,
Karalius Mindaugas
Karališką karūną.

2016-07-06
Raudondvaris

„DIRVAI”
AUKOJO:

S.Simoliūnas,	
Detroit, MI.....	176
D.Geldienė,	
Whitmore Lk., MI.....	100
A.Jucaitis,	
Bay Vill., OH.....	100
G.Kumpikas,	
Hollis Hills, NY	100
V.Lapatinskas,	
Seattle, WA.....	100
G.Pauliukonis,	
Greenwich, CT	95
D.Jakienė,	
Blue Bell, PA.....	80
A.Markevičius,	
Santa Monica, CA.....	80
G.Stankūnas,	
Cos Cob, CT.....	75
J.Petronis,	
Los Angeles, CA	72
A.Bivainis, Rochester, NY	55
R.Zotovienė, Juno Bch., FL....	55
R.Bartuska, Longwood, FL....	50
A.Pintsch, W.Milford, NJ	50
VI.Plečkaitis, Clev., OH.....	50
O.Daugirdienė,	
Burr Ridge, IL	45
L.Hoffman, Oak Lawn, IL.....	45
M.Mikonis,	
Richmond Hts., OH	45
G.Taoras, Dover, NH	45
A.Tirva, Glenview, IL.....	45
A.Venckunas,	
Santa Monica, CA.....	45
M.Gruzdis,	
Rocky River, OH	36
V.Miselis, Monroeville, PA....	31
V.Žiedonis,	
Mayfield Hts., OH.....	30
R.Bitėnas, Bronxville, NY.....	26
R.Čepulis, Wlby. Hills, OH....	26
V.Momkus, Lemont, IL	26
J.Koklys, Cave Creek, AZ.....	25
N.Lembertas,	
Santa Monica, CA.....	25
R.Zimmerman,	
Painsville, OH	24
J.Bacevice, Cleveland, OH....	20
Lith. Citizens Assoc.,	
S.Boston, MA.....	20
J.Savaitis, York, PA.....	20
A.Staškus,	
Rocky River, OH	20
I.Jansonas, Osterville, MA.....	11
S.Petravičius,	
Rancho Palos, Vrd., CA.....	11
A.Balas,	
Richmond Hts., OH	10
A.Giedraitienė,	
Willowick, OH	10
A.Kazlauskas, Orland Pk., IL	10
V.Leger, N.Olmsted, OH	10
A.Rociūnas,	
Independence, OH	10
V.Trečiokas, Wethersfield, CT.	8
A.Jurkūnas, S.Pasadena, FL....	6
S.Juodvalkis, Euclid, OH.....	5
K.Keblys, Baton Rouge, LA ...	5
J.Linartas, Winter PK., FL.....	5
D.Puškorius,	
Willoughby Hills, OH.....	5
A.Raulinaitis, Twinsburg, OH.	5
J.Kalvaitis, Chicago, IL	2

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

LIETUVIŲ RADIJŲ PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

1385 Andrews Ave.
Lakewood, OH 44107
216-228-1996 or 800-577-1996

LatvianCleveland@lccu.net

Hours: Mon-Wed and Fri 9:00AM-3:00PM
Sun 9:30-10:30AM (Fall-Spring)

View our Website and Facebook page for a list of our services:

www.lccu.net

www.facebook.com/LatvianCleveland

